

RAPORT Z WIZYTACJI **(ocena programowa)**

dokonanej w dniach 24-25 stycznia 2015 roku na kierunku *zarządzanie* prowadzonym w ramach obszaru nauk społecznych na poziomie studiów I stopnia realizowanych w formie studiów niestacjonarnych o profilu ogólnoakademickim na Wydziale Administracji i Nauk Społecznych w Elbląskiej Uczelni Humanistyczno-Ekonomicznej

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: dr hab. Wiesław Ciechomski – członek PKA

członkowie:

- prof. dr hab. Grażyna Trzpiot – ekspert PKA
- prof. dr hab. Stanisław Czaja – ekspert PKA
- mgr Grzegorz Kołodziej – ekspert PKA – ekspert formalno-prawny
- Marcin Joachim Grzegorzczak – ekspert PKA – przedstawiciel Parlamentu Studenckiego RP

Krótką informacją o wizytacji

Polska Komisja Akredytacyjna po raz trzeci oceniała jakość kształcenia na kierunku *zarządzanie* prowadzonym na Wydziale Nauk Społecznych Elbląskiej Uczelni Humanistyczno-Ekonomicznej w Elblągu. Wizytacja została przeprowadzona z inicjatywy PKA w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2014/2015, w związku z upływem okresu na który została wydana poprzednia ocena.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Wizytacja została poprzedzona zapoznaniem się przez członków Zespołu oceniającego PKA z Raportem Samooceny przekazanym przez Władze Uczelni, ustaleniem podziału zadań oraz sformułowaniem wstępnie dostrzeżonych problemów. W toku wizytacji członkowie Zespołu spotkali się z Władzami Uczelni i Wydziału, poddali analizie dokumenty zgromadzone wcześniej na potrzeby wizytacji przez Władze Uczelni i Wydziału, otrzymali dodatkowo zamówione dokumenty, przeprowadzili hospitację zajęć dydaktycznych, spotkali się z pracownikami Uczelni odpowiedzialnymi za poszczególne zadania związane z zapewnianiem jakości kształcenia na ocenianym kierunku, a także z kadrą akademicką i studentami kierunku *zarządzanie*. Ocenie poddano również wybrane losowo prace dyplomowe, opinie promotorów, recenzje wraz z dokumentacją przebiegu egzaminu dyplomowego.

Władze Uczelni i Wydziału stworzyły bardzo dobre warunki do pracy ZO PKA.

Załącznik nr 1 Podstawa prawna oceny jakości kształcenia

Załącznik nr 2 Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji

Załącznik nr 3 Informacje o wynikach poprzedniej oceny programowej

Kryterium 1. Koncepcja rozwoju ocenianego kierunku sformułowana przez jednostkę. 1.1).

Elbląska Uczelnia Humanistyczno-Ekonomiczna jest Uczelnią niepubliczną, utworzoną na podstawie decyzji Ministra Edukacji Narodowej nr DSW-3-0145-990/EKo/2001 z dnia 18 października 2001 r.

Elbląska Uczelnia Humanistyczno-Ekonomiczna prowadzi studia I stopnia na 7 kierunkach:

- pedagogika;
- administracja;
- zarządzanie;
- bezpieczeństwo narodowe;
- pielęgniarstwo;
- fizjoterapia;
- ratownictwo medyczne.

oraz studia II stopnia na 3 kierunkach:

- pedagogika;
- administracja;
- pielęgniarstwo.

Na Uczelni studiuje 1549 studentów, w tym 380 na studiach stacjonarnych. Na ocenianym kierunku *zarządzanie*, prowadzonym wyłącznie w trybie niestacjonarnym studiuje łącznie 64 studentów (na kolejnych latach 18, 16 i 30). Bardzo mała liczba studentów rozpoczynających kształcenie na kierunku *zarządzanie* w ostatnich 2 latach oznacza, że EUH-E stoi przed wyzwaniem utrzymania kształcenia na ocenianym kierunku. Czynniki ekonomiczne powodują, że niektóre z wykładów prowadzone są dla grup łączonych np. z kierunku *zarządzanie i bezpieczeństwo narodowe*. Na I i II roku grupy studenckie liczą po kilkanaście osób (16-18) i potencjalna rezygnacja studentów z kontynuacji nauki spowodowana niezaliczeniem semestru, względami zdrowotnymi lub materialnymi oznacza w praktyce ekonomiczną bezzasadność kształcenia. Władze Uczelni i Wydziału muszą zatem podjąć aktywne działania marketingowe na rzecz istotnej poprawy wyników naboru lub działania o charakterze restrukturyzacyjnym. Ten strategiczny dylemat jest konsekwencją wielu czynników, głównie zewnętrznych o charakterze demograficznym i ekonomicznym. Mieszkańcy Elbląga i regionu znajdują się w relatywnie trudnej sytuacji ekonomicznej. Środowisko jest mocno doświadczone przez transformację ustrojową. Występują problemy z płatnościami czesnego, część studentów wyjeżdża do pracy za granicę aby zarobić na opłaty za studia. Pomimo tych obiektywnych trudności pozycja konkurencyjna Uczelni na elbląskim rynku usług edukacyjnych jest dość dobra. W mieście funkcjonują dwie Uczelnie: Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa, która kształci na kierunku *ekonomia* i Wydział Zamiejscowy Szkoły Wyższej im. Bogdana Jańskiego, który kształci na kierunku *zarządzanie*. Żadna jednak z tych Uczelni nie kształci na poziomie studiów drugiego stopnia. Ich absolwenci wybierają drugi stopień administracji na EUH-E lub studia na Uniwersytecie Gdańskim.

Strategia rozwoju Elbląskiej Uczelni Humanistyczno-Ekonomicznej do roku 2020 została zatwierdzona uchwałą Senatu Elbląskiej Humanistyczno-Ekonomicznej w Elblągu z dnia 27 września 2013 r. Dokument składa się z 12 stron i zawiera 7 rozdziałów:

1. Uwarunkowania;
2. Misja Uczelni;
3. Cele i podstawy strategii;
4. Analiza SWOT (interesująca i kompleksowo opracowana diagnoza atutów, słabości, szans i zagrożeń rozwoju EUH-E);
5. Cele strategiczne (4 cele związane z zapewnieniem wysokiej jakości kształcenia, podniesieniem pozycji naukowej Uczelni, rozwojem współpracy z otoczeniem akademickim i biznesowym, modernizacją infrastruktury naukowo-dydaktycznej);
6. Opis celów operacyjnych, zadań i działań;
7. Rezultaty strategii.

Integralną część dokumentu stanowi misja Uczelni. „Misją Uczelni jest kształcenie przyszłych lekarzy poprzez uruchomienie nowego kierunku kształcenia wraz z utworzeniem nowoczesnej bazy dydaktycznej i laboratoryjnej. Ponadto realizując zadania badawcze i kształcenie

na poziomie wyższym, Uczelnia służy społeczności lokalnej i regionalnej, przede wszystkim przygotowując absolwentów wyposażonych w wiedzę, umiejętności i kompetencje potrzebne na współczesnym rynku pracy, bez względu na to, czy jest to gospodarka, administracja i władza publiczna, usługi społeczne czy też szeroko rozumiana edukacja i oświata. Podejmując się realizacji kształcenia akademickiego środowisko Uczelniane EUH-E dba o wysoki poziom dydaktyki, uwzględniającej najnowsze tendencje, innowacyjne metody oraz możliwości jakie daje nowoczesna technologia. Kierunki, w których kształci się na Uczelni oraz te, które zostaną na niej uruchomione w przyszłości, odpowiadają potrzebom studentów oraz społeczności lokalnej i regionalnej”.

Misja Uczelni akcentuje miejsce EUH-E w regionie, potrzeby regionu, jego tradycje, poszanowanie zasad demokracji i tolerancji. Ponadto określa EUH-E jako wspólnotę naukowców, studentów oraz pozostałych pracowników.

Misja jest określona bardzo ambitnie, co można zaobserwować w przyjętych celach strategicznych Uczelni:

1. Zapewnienie wysokiej jakości kształcenia z zachowaniem równowagi między ofertą praktycznych kierunków a kształceniem o profilu akademickim.
2. Wzmocnienie samodzielności akademickiej poprzez podniesienie pozycji naukowej Uczelni oraz wzmocnienie jej kapitału intelektualnego.
3. Umiejscowienie kształcenia oraz rozwój międzynarodowej współpracy naukowej. Ścisła współpraca z lokalnym i regionalnym środowiskiem.
4. Modernizacja oraz efektywne wykorzystanie infrastruktury Uczelni

Również celem jest trwalsze wpisanie się w obraz miasta i regionu. Istotnym zadaniem jest tworzenie i wspieranie kierunków kształcenia dostosowanych do potrzeb rynku pracy. Strategia szkoły jest zgodna z jej misją. EUH-E zamierza w swojej działalności wcielać w życie wypracowaną długookresową strategię rozwoju.

Zgodna z misją jest również współpraca z otoczeniem. Współpraca ta jest zakrojona na dużą skalę, a jej szczegółowy opis zajmuje w raporcie Samooceny na stronach 3-7.

Oprócz strategii rozwoju Uczelni ważnym dokumentem jest harmonogram zadań w roku 2014/15 w związku ze zmianą ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym z dnia 11 lipca 2014 r.. Zawarto w nim wykaz 12 zadań niezbędnych do wykonania w bieżącym i najbliższym roku akademickim w związku z nowymi regulacjami prawnymi, zawartymi w wymienionej ustawie i rozporządzeniach MNiSW z dnia 25 września i 3 października 2014 roku. Brakuje natomiast strategii rozwoju wizytowanego Wydziału. W toku wizytacji przedstawiciele Wydziału Administracji i Nauk Społecznych wskazali, iż ze względu na niewielki rozmiar Uczelni, przyjęto koncepcję nieopracowywania strategii przez poszczególne podstawowe jednostki organizacyjne. Misja i Strategia Rozwoju Uczelni została przyjęta zgodnie z przepisami wewnętrznymi Uczelni. Tryb przyjęcia Strategii Rozwoju spełnia również wymogi określone w art. 66 ust. 1a ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U. 2012 poz. 572 z późn. zm.).

Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest pochodną wieloletnich doświadczeń władz, kadry akademickiej i wniosków płynących z kontaktów z przedstawicielami lokalnych przedsiębiorstw i organizacji. Oferowane specjalności to:

1. Zarządzanie procesami logistycznymi
2. Zarządzanie zasobami ludzkimi
3. Menadżer (nazwa tej specjalności jest zbyt lakoniczna).

Spośród wymienionych specjalności udało się uruchomić 1. i 2., natomiast podejmowane będą próby inauguracji kształcenia na nowej specjalności „Zarządzanie produkcją mebli i obróbką drewna”. EUH-E przygotowuje się do przejścia na profil praktyczny, nie tylko na kierunku *zarządzanie*, ale także na innych kierunkach. Przygotowano harmonogram dostosowania się do nowych przepisów prawnych. Władze postrzegają te zmiany nie tylko jako wyzwanie, lecz jako szansę rozwoju.

Kształcenie na ocenianym kierunku nie posiada waloru szczególnej innowacyjności. Prowadzone są typowe specjalności, które funkcjonują na bazie standardowych programów i metod nauczania.

1.2).

W Uczelni, Wydziale i wizytowanym kierunku prowadzone są różnorodne przedsięwzięcia, w których uczestniczą wewnątrzni i zewnątrzni interesariusze. Wpływają oni na określenie koncepcji kształcenia, w tym jego profilu, celów, efektów oraz perspektyw rozwoju kierunku. Odbywa się to między innymi poprzez:

- zatrudnianie praktyków jako wykładowców akademickich;
- stworzenie „skrzynki uwag” dla studentów;
- powołanie wspólnego zespołu interesariuszy, odbywającego regularne spotkania.

Zespołem tym jest Rada Społeczno-Gospodarcza, której celem działania jest nawiązanie współpracy pomiędzy biznesem, lokalną administracją samorządową a nauką poprzez wymianę wiedzy; Rada pełni rolę ciała konsultacyjno-doradczego i wspiera Wydział Administracji i Nauk Społecznych w zakresie wykonywania zadań Uczelni wyższej. Działalność Rady Społeczno-Gospodarczej polega na:

1. wyrażaniu opinii o strategicznych kierunkach rozwoju EUH-E;
2. wymianie doświadczeń i poglądów na temat miejsca i roli EUH-E w jej otoczeniu społecznym i gospodarczym oraz wspieranie jej rozwoju;
3. formułowaniu oczekiwań dotyczących działalności badawczej prowadzonej na Wydziale Administracji i Nauk Społecznych w takich obszarach wiedzy, jak zarządzanie, administracja, bezpieczeństwo wewnętrzne;
4. współpracy z Uczelnią w obszarze promowania studentów i absolwentów Uczelni oraz ułatwianie nabycia umiejętności praktycznych w czasie studiów (wizyty studyjne, staże studentów, absolwentów);
5. opiniowaniu planów studiów pod kątem zapotrzebowania rynku przedsiębiorców i struktur administracji publicznej; opiniowanie i ogólnie rozumiane doradztwo w zakresie doskonalenia programów studiów, odpowiadającym zapotrzebowaniu na specjalistów w konkretnych sektorach i dziedzinach gospodarki;
6. zgłaszaniu i opiniowaniu tematów prac dyplomowych do wykorzystania w przedsiębiorstwach, urzędach administracji publicznej;
7. pozyskiwaniu kadry menadżerskiej i kadry reprezentującej sektor publiczny do prowadzenia specjalistycznych wykładów tematycznych w ramach studiów stacjonarnych, niestacjonarnych i podyplomowych;
8. inicjowaniu i współorganizowaniu wykładów otwartych, seminariów, konferencji, umożliwiających wymianę doświadczeń kadry menedżerskiej przedsiębiorstw oraz sektora publicznego;
9. inicjowaniu szkoleń tematycznych, studiów podyplomowych dla kadry menedżerskiej i kadry zatrudnionej w sektorze publicznym
10. wypracowaniu autonomicznych poglądów na temat najważniejszych, strategicznych zagadnień społeczno-gospodarczych w kraju i w Unii Europejskiej.

Ponadto w ramach współpracy z otoczeniem realizuje się:

1. program „Nowoczesne Zarządzanie Biznesem”;
2. wykłady otwarte prowadzone dla studentów przez praktyków;
3. współpracę z Elbląskim Inkubatorem Przedsiębiorczości oraz Elbląskim Parkiem Technologicznym;
4. współpracę z Wojewódzkim i Powiatowym Urzędem Pracy;
5. współpracę z innymi podmiotami gospodarczymi i instytucjami publicznymi na podstawie odrębnych porozumień.

Pracownicy dydaktyczni i administracyjni nie formułowali uwag na temat określania koncepcji kształcenia na wizytowanym kierunku, także określania profilu, celów oraz efektów kształcenia, a także identyfikowania perspektyw rozwoju. Większe zaangażowanie obserwuje się u pracowników pełniących określone funkcje na kierunku, Wydziale oraz Uczelni.

Na podstawie przedłożonej dokumentacji, ustalono, że studenci jednostki prowadzącej wizytowany kierunek uczestniczą w procesie formułowania koncepcji kształcenia. Należy jednak podkreślić, że żaden student spośród włączonych w ww. proces nie reprezentuje kierunku *zarządzanie*. Poprzez uczestnictwo w Zespole ds. Jakości Kształcenia, przedstawiciele studentów opiniowali zmiany w sylabusach, w tym te związane z wprowadzeniem Krajowych Ram Kwalifikacji dla szkolnictwa wyższego.

Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego (ocena: znacząco)

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych:

1.1) Przyszłość ocenianego kierunku *zarządzanie* prowadzonego na Wydziale Administracji i Nauk Społecznych stoi pod znakiem zapytania. Władze nie dostrzegają konieczności opracowania strategii rozwoju poszczególnych Wydziałów, w tym Wydziału Administracji i Nauk Społecznych. Uzasadniają to często przeprowadzaną restrukturyzacją, np. łączeniem Wydziałów przed dwoma laty. Brak strategii rozwoju Wydziału uniemożliwia jednoznaczną odpowiedź na pytanie na ile strategia ta wkomponowuje się w strategię rozwoju całej Uczelni i jakie są w związku z tym perspektywy utrzymania ocenianego kierunku studiów.

1.2) Udział interesariuszy zewnętrznych, szczególnie zrzeszonych w Radzie Społeczno-Gospodarczej należy uznać za odpowiedni. Ich aktywność odnosi się do oceny efektów kształcenia i analizy programów nauczania. Konieczne jest systematyczne rozwijanie relacji z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Działania te powinny przyczynić się do płynnego przejścia z ogólnoakademickiego na praktyczny profil kształcenia. Studenci zostali włączeni w proces formułowania koncepcji kształcenia poprzez udział ich przedstawicieli w posiedzeniach organów kolegialnych i gremiów koncentrujących swoje prace wokół kwestii związanych z zapewnianiem wysokiej jakości kształcenia.

Kryterium 2. Spójność opracowanego i stosowanego w jednostce opisu zakładanych celów i efektów kształcenia dla ocenianego kierunku oraz system potwierdzający ich osiągnięcie

2.1)

Działania Uczelni odnoszące się do projektowania programów kształcenia należy uznać za prawidłowe w zakresie prawnym i organizacyjnym. Plan i program studiów dla kierunku *zarządzanie* począwszy od roku akademickiego 2012/2013 został opracowany z uwzględnieniem Krajowych Ram Kwalifikacji (rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego (Dz.U. Nr 253, poz. 1520). Program kształcenia został przyjęty uchwałą Rady Wydziału Administracji i Nauk Społecznych z dnia 25 maja 2012 r., a następnie zatwierdzony uchwałą Senatu Elbląskiej Humanistyczno-Ekonomicznej w Elblągu z dnia 29 czerwca 2012 r. Uchwałą Rady Wydziału z dnia 27 czerwca 2014r., wprowadzono zmiany w programie kształcenia obowiązujące od roku akademickiego 2014/2015. Kształcenie prowadzone jest na poziomie studiów pierwszego stopnia w ramach ogólnoakademickiego profilu kształcenia.

Zakładane do osiągnięcia efekty kształcenia zostały przypisane do obszaru nauk społecznych i humanistycznych. W Raporcie Samooceny stwierdzono, że kierunek studiów *zarządzanie* należy do obszaru kształcenia w zakresie nauk społecznych z elementami nauk humanistycznych. Cele i efekty kształcenia dla ocenianego kierunku studiów odpowiadają efektom kształcenia określonym dla studiów o profilu ogólnoakademickim w ramach obszaru nauk społecznych i humanistycznych.

W Raporcie Samooceny stwierdzono, że zdefiniowane efekty kształcenia odnoszą się do obszaru nauk społecznych z ukierunkowaniem na dziedzinę nauk ekonomicznych w dyscyplinie:

nauki o zarządzaniu, ale również w obszarze nauk humanistycznych, w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie: nauki o zarządzaniu, a także: prawo, ekonomia, finanse.

Efekty kształcenia sformułowane są dla kierunku oraz szczegółowe na poziomie każdego przedmiotu. Dla ocenianego kierunku zostały sformułowane łącznie 24 efekty kierunkowe (9 efektów w obszarze wiedzy; 9 efektów w obszarze umiejętności; 6 efektów w obszarze kompetencji społecznych). Efekty kształcenia zdefiniowano w sposób ogólny, aby elastycznie dostosowywać program nauczania oraz ograniczyć liczbę monitorowanych efektów.

W odniesieniu do ocenianego kierunku studiów można stwierdzić, że występuje niezbędna zgodność założonych celów oraz specyficznych i szczegółowych efektów kształcenia dla kierunku studiów, poziomu kwalifikacji i profilu kształcenia z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego. Kierunek studiów jest odpowiednio powiązany z przyjętą w Uczelni koncepcją kształcenia i zamierzeniami odnośnie rozwoju kierunku. Specyficzne i szczegółowe efekty kształcenia są spójne. Przy opracowaniu efektów kształcenia i programu kształcenia uwzględniono w niezbędnym zakresie opinie i wymagania przedstawicieli praktyki gospodarczej i instytucji zatrudniających absolwentów (przedstawiono dokumentację – protokoły z posiedzeń interesariuszy zewnętrznych). Nie zasięgnięto natomiast w formie zinstytucjonalizowanej opinii absolwentów.

Efekty kształcenia zostały opracowane dla studiów o profilu ogólnoakademickim i uwzględniają wymagania sformułowane dla obszaru nauk społecznych oraz dla obszaru nauk humanistycznych, do którego przypisano kierunek *zarządzanie*. Podsumowując można stwierdzić, że efekty kształcenia sformułowane dla przedmiotów są powiązane z efektami kierunkowymi i umożliwiają ich realizację (załącznik 4).

Wykaz realizowanych efektów kształcenia jest ogólnodostępny w EUH-E. Podczas pierwszych zajęć studenci ocenianego kierunku, zostają zaznajomieni z zakładanymi efektami kształcenia przez nauczycieli akademickich prowadzących poszczególne przedmioty. Opis założonych efektów kształcenia dla kierunku *zarządzanie* stanowi załącznik do uchwały Rady Wydziału, ponadto występuje w osobnych dokumentach takich jak „Program kształcenia na kierunku studiów *zarządzanie* Studia pierwszego stopnia – profil ogólnoakademicki, obowiązuje od 01.10.2012 roku (modyfikacja - 27 czerwca 2014, w uchwale Senatu)”. Opis efektów kształcenia jest dodatkowo dostępny poprzez stronę internetową Uczelni (bez dodatkowych opcji logowania). O wszystkich zmianach studenci są informowani poprzez funkcjonalną i systematycznie aktualizowaną stronę internetową EUH-E.

Przyjęte cele oraz specyficzne i szczegółowe efekty kształcenia dla kierunku *zarządzanie* zostały opracowane w sposób prawidłowy i odpowiadają obszarowym efektom kształcenia dla nauk społecznych i wybranych efektów z zakresu nauk humanistycznych. Wskazują one ogólne cele kształcenia, treści kształcenia dla poszczególnych przedmiotów, organizację treści kształcenia obejmującą przedmioty ujęte w ramach planu studiów, godziny i punkty ECTS, opis sylwetki absolwenta oraz określenie sposobu weryfikowania i dokumentacji efektów kształcenia. Określenie celów i efektów kształcenia jest prawidłowe z punktu zasad Krajowych Ram Kwalifikacji. Związek pomiędzy efektami kierunkowymi a poszczególnymi przedmiotami pokazany jest na ogół prawidłowo, przez co można stwierdzić, że realizacja poszczególnych przedmiotów pozwala na osiągnięcie założonych efektów kierunkowych.

2.2).

Efekty kierunkowe, ocenianego kierunku w dużym stopniu opierają się na treści efektów obszarowych z zakresu nauk społecznych oraz nauk humanistycznych. Zostały sformułowane w sposób czytelny, zrozumiały i sprawdzalny. Zapisy efektów są poprawne językowo i merytorycznie. Zapis niektórych efektów kierunkowych jest zbieżny z efektami obszarowymi. Prawie każdy z efektów kierunkowych w zakresie wiedzy i umiejętności w swojej treści nawiązuje do zagadnień związanych z dyscypliną, do których te efekty się odnoszą. W przypadku poszczególnych przedmiotów sformułowane są efekty w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych

zarówno z zakresu nauk społecznych oraz nauk humanistycznych. Sposób sformułowania efektów przedmiotowych zasadniczo nie budzi wątpliwości, co do ich jasności i komunikatywności.

2.3)

Na podstawie udostępnionej dokumentacji i dodatkowych informacji udzielonych ZO w trakcie wizytacji, należy stwierdzić, że na Wydziale Administracji i Nauk Społecznych przyjęto następujące formy weryfikacji efektów kształcenia na różnych etapach procesu nauczania, poprzez:

- zaliczenia cząstkowe (zaliczenia wszystkich zajęć w ramach poszczególnych przedmiotów);
- weryfikację założonych w programie kształcenia efektów kształcenia poprzez seminarium dyplomowe i przygotowanie pracy dyplomowej, a także w trakcie egzaminu dyplomowego;
- weryfikację efektów kształcenia w trakcie badania losów zawodowych absolwentów.

Analiza przedstawionej dokumentacji, umożliwia dodatkowo sformułowanie następujących wniosków:

- ogólne zasady oceny studentów określa Regulamin Studiów;
- sposoby weryfikacji efektów kształcenia założonych w poszczególnych modułach są określone w sylabusach zatwierdzonych wraz z planami studiów przez Senat EUH-E;
- zasady dyplomowania zawarte w Regulaminie Studiów i „Standardach prac dyplomowych i metodach badawczych” określają przebieg realizacji procesu dyplomowania, w tym: formułowanie tematu pracy dyplomowej, zasady prowadzenia seminariów dyplomowych, składania prac dyplomowych, przygotowywania recenzji prac dyplomowych, przebiegu egzaminu dyplomowego.

Podczas wizytacji przedstawiono Zespołowi Oceniającemu PKA dokument pt. „Ramowy system oceny studentów na kierunkach *administracja, zarządzanie, bezpieczeństwo wewnętrzne, pedagogika*”, w którym określono, że prowadzący zajęcia może określić i przedstawić studentom na początku sumę (pulę) punktów do zdobycia w czasie trwania zajęć. Punkty mogą być przyznawane za prace pisemne (testy, projekty, referaty itp.), odpowiedzi ustne, aktywność na zajęciach itd. Poszczególne elementy składowe mogą mieć różną wartość, w zależności od stopnia ich trudności i złożoności (decyduje o tym wykładowca):

- Student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 55% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.
- Student wykazuje plus dostateczny (3,5) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 55% do 65% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.
- Student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 65% do 75% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.
- Student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 75% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.
- Student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 90% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

W dokumencie pt. „System weryfikacji efektów kształcenia na kierunkach *administracja, zarządzanie, bezpieczeństwo wewnętrzne, pedagogika*”, określono również zasady dokumentowania osiągniętych przez studentów efektów kształcenia. Prace zaliczeniowe, egzaminacyjne, prace projektowe oraz inne materiały stanowiące potwierdzenie zdobycia przez studenta założonych w programie kształcenia efektów kształcenia są archiwizowane w dziekanacie przez okres 1 roku od ich wykonania w celu dokonywania cyklicznych ich przeglądów.

Teczkę akt osobowych studenta przechowuje się w archiwum Uczelni przez okres 50 lat zgodnie § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 września 2011

r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 201, poz. 1188). Podczas wizytacji oglądowi poddano losowo wybrane karty okresowych osiągnięć studenta oraz protokoły zaliczenia przedmiotu. Dokumenty te są sporządzane zgodnie z wymogami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 września 2011 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz.U. 2011 nr 201 poz. 1188). Zaliczanie modułów/przedmiotów zostaje potwierdzone w odpowiedniej dokumentacji tj. indeks, karta egzaminów i zaliczeń, protokół.

Podczas spotkania ZO ze studentami zostały potwierdzone informacje zawarte w Raporcie Samooceny jak i Regulaminie Studiów na temat metod weryfikacji i osiągania efektów kształcenia zawartych w sylabusach. Studenci pozytywnie wyrażali się o organizacji i przebiegu procesu dyplomowania. Studenci mają odpowiednie możliwości wyboru promotora oraz tematu pracy dyplomowej. Poza tematami proponowanymi przez opiekunów, studenci mają możliwość zaproponowania i realizacji własnych propozycji w tym zakresie.

Podstawowym elementem systemu weryfikacji kierunkowych efektów kształcenia jest systematyczna ich weryfikacja na poziomie poszczególnych przedmiotów. W opisach przedmiotów na kierunku *zarządzanie* w punkcie „Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne” ujęto poszczególne elementy weryfikacji efektów kształcenia. W sylabusach znajdujemy zapisane wymogi zaliczenia przedmiotu. Efekty w zakresie wiedzy i umiejętności są ujęte w ramy szczegółowych wymagań, które student musi osiągnąć, aby zdać egzamin, otrzymać zaliczenie czy zaliczyć pracę kontrolną.

W celu oceny możliwości weryfikacji efektów kształcenia z poszczególnych przedmiotów Zespół Oceniający przeanalizował wybrane prace zaliczeniowe i egzaminacyjne. Na podstawie przestudiowanych prac egzaminacyjnych i zaliczeniowych można stwierdzić, że na kierunku „*zarządzanie*” istnieje możliwość weryfikowania efektów kształcenia, przy wykorzystaniu stosowanych metod zaliczeń i egzaminów. Wątpliwości budzi fakt zawyżania części ocen z prac egzaminacyjnych i zaliczeniowych.

Prace są na ogół poprawnie opisywane przez sprawdzającego, zaznaczana jest liczba punktów oraz ocena końcowa. Kryteria oceny nie budzą zastrzeżeń. Zdarzają się jednak przypadki niespełnienia tych zasad.

Sposób weryfikacji założonych efektów kształcenia z punktu widzenia wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych został przeanalizowany również na etapie procesu dyplomowania. Na końcowym etapie procesu kształcenia, sposób weryfikacji efektów można ocenić odnosząc się do trybu i zasad dyplomowania. Ogólne zasady dyplomowania określone są w „Regulaminie studiów” (Rozdział 13. Praca dyplomowa, Rozdział 14. Egzamin dyplomowy) Regulamin studiów bardzo szczegółowo reguluje cały proces dyplomowania, tryb złożenia pracy i przeprowadzania egzaminu dyplomowego oraz warunki ukończenia studiów. Narzędziem systemu kształcenia potwierdzającym osiągnięcie założonych efektów jest analiza tematyki prac licencjackich. Przeanalizowano tematykę wybranych prac studentów kierunku *zarządzanie*, którzy ukończyli studia pierwszego stopnia w ostatnich dwóch latach akademickich. Wylosowane prace generalnie odpowiadały standardowi kierunku *zarządzanie*. Prace dyplomowe mają przede wszystkim charakter deskrypcyjny. Warstwa analityczno-wnioskowa jest z reguły dość prosta. Autorzy unikają wykorzystywania bardziej wysublimowanych technik czy metod analizy (na przykład statystyczno-ekonometrycznych, analizy systemowej czy studiów komparatywnych). Warstwa empiryczna poszczególnych prac jest dostateczna, a baza informacyjna poprawna. Procedury oceny prac licencjackich nie wzbudzają zastrzeżeń. Szczegółowa ocena wylosowanych prac etapowych i dyplomowych znajduje się w załączniku nr 4.

Egzamin dyplomowy odbywa się w formie ustnej przed komisją powołaną przez Dziekana. Na egzaminie dyplomowym student odpowiada na trzy pytania (dwa pytania z opublikowanej listy oraz jedno wybrane spośród dwóch przygotowane przez recenzenta). Pytania na egzamin dyplomowy z kierunku *zarządzanie* obejmują pytania z zakresu zarządzania i ekonomii, o różnym stopniu szczegółowości, z elementami wiedzy z zakresu innych przedmiotów podstawowych i kierunkowych. Odpowiedzi na powyższe pytania powinny odzwierciedlać przekrój wiedzy, jaką student nabył w toku studiów. Formuła stosowana przy obliczaniu średniej oceny na dyplomie jest

standardowa i zakłada, że na ocenę końcową na dyplomie składa się 50% średniej ze studiów, 25% z oceny pracy dyplomowej oraz 25% z egzaminu dyplomowego. Przyjęte regulacje należy uznać za zadowalające i przejrzyste, wspierające skuteczność weryfikacji efektów kształcenia w procesie dyplomowania. Na obronach prac licencjackich w większości przypadków przestrzegana jest zasada, że przynajmniej jeden z członków egzaminu dyplomowego jest samodzielnym pracownikiem nauki, zdarzają się jednak niewłaściwe sytuacje, że komisję egzaminacyjną tworzy trzech doktorów.

Proces dyplomowania stosowany na Wydziale, odnosząc się do tematyki prac dyplomowych, zasad przeprowadzania egzaminu dyplomowego należy ocenić jako zadowalający.

Prawidłowość pomiaru efektów kształcenia przeprowadzono m.in. poprzez analizę wystawianych ocen, zarówno w trakcie sesji, jak również w procesie dyplomowania. Ocenę wystawioną po semestrze letnim w roku akademickim 2013/2014 mają następującą strukturę: 31% ogółu ocen to oceny bardzo dobre. Ocenę dobrą stanowią 22% oraz dobrą plus 18%. Ocenę bardzo dobrą i dobrą plus stanowią łącznie ponad 71% wszystkich ocen, co wykazuje niewłaściwą tendencję do zawyżania ocen. Ocenę dostateczną wystawiono 15%, a dostateczną plus 9%. Ocenę niedostateczną wystawiono 5%. Podobną tendencją cechuje się struktura ocen z egzaminu dyplomowego. Rozkład ocen był następujący: 31% ogółu ocen to oceny bardzo dobre. Ocenę dobrą stanowią 36 %, dobrą plus to 27%. Ocenę bardzo dobrą i dobrą plus stanowią łącznie 93% wszystkich ocen. Ocenę dostateczną plus wystawiono 7%. Nie wystawiono ocen dostatecznych i niedostatecznych. Struktura ocen z egzaminu dyplomowego świadczy o tendencji ich zawyżania, jednak jest to również spowodowane specyfiką egzaminu dyplomowego (egzamin końcowy, pytania obejmują zagadnienia pracy, zagadnienia z kierunku są podawane wcześniej do wiadomości studentów). Ten obszar oceny stopnia osiągania efektów kształcenia powinien być systematycznie monitorowany.

Uczelnia podała w Raporcie Samooceny w syntetycznym ujęciu skalę odsiewu. Skala odsiewu za ostatnie lata wynosi 3,7% (w roku 2012 – 3%, w 2013 – 5%, w 2014 – 3%). Najczęstsze przyczyny skreślenia studenta z listy studentów to: brak zaliczenia semestru, następnie niezłożenie w terminie pracy dyplomowej, rezygnacja ze studiów, brak opłat za studia. Taką strukturę odsiewu należy uznać za naturalną, nie wskazującą na niepożądane zjawiska w tym zakresie. Marginalna skala odsiewu jest w pewnym stopniu spowodowana bardzo małą liczbą studentów ocenianego kierunku. Drastyczny wzrost odsiewu mógłby zagrozić utrzymaniu kierunku.

Informacje na temat systemu oceny efektów kształcenia zawarte są w Regulaminie Studiów oraz sylabusach przedmiotów. Dokumenty te dostępne są w formie drukowanej w siedzibie Uczelni oraz na stronie internetowej. Poza tym informacje na ten temat podawane są przez nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia z danego przedmiotu na pierwszych zajęciach. Studenci są oceniani obiektywnie, na podstawie swoich umiejętności oraz mają zapewnioną możliwość wglądu do swoich prac w celu uzyskania informacji na temat popełnionych błędów.

W Raporcie Samooceny przedstawiono informacje, że 108 godzin na 1151 łącznie realizowanych (w 6 semestrach) odbywa się w formie e-learningu. Po weryfikacji należy stwierdzić, że materiały zamieszczone na platformie *Moodle*, to w większości wybrane materiały pomocnicze do zajęć. Nie jest możliwe przeprowadzenie zajęć nazwanych konwersatorium w takiej formie (wymieniono odpowiednio dla przedmiotów: Finanse publiczne -12 godzin konwersatorium, Organizacja i zarządzanie w administracji publicznej - 12 godzin konwersatorium). Ćwiczenia wymagają zarejestrowanej aktywności studentów i można potwierdzić taką aktywność w przypadku następujących przedmiotów język niemiecki (8 godzin ćwiczeń), technologie informacyjne (ćwiczenia e-learningowe – 7 godzin), matematyka (sylabus ćwiczenia e-learningowe – 8 godzin) i statystyka opisowa (zajęcia e-learningowe 5 godzin wykładu i 4 godziny ćwiczeń) Na elektronicznej platformie znajdują się materiały interaktywne umożliwiające weryfikację osiągniętych efektów kształcenia. W wymienionych przypadkach materiał umieszczony na platformie Moodle wykorzystywany jest do weryfikacji efektów kształcenia. W pozostałych przypadkach, dla wymienionych w Raporcie Samooceny przedmiotów, mamy slajdy zawierające

wykłady, bez rejestrowanej aktywności studentów w formie e-learningu. Pozostałe zasoby mogą być wykorzystywane aktualnie jako dodatkowe materiały dydaktyczne dla studentów.

System oceny efektów kształcenia obejmuje weryfikację wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. Systemem tym objęte są wszystkie etapy procesu kształcenia, w tym proces dyplomowania.

2.4)

Jednostka nie ma zbyt dużego doświadczenia w monitorowaniu losów absolwentów. Buduje system pozyskiwania informacji motywując swe działania tym, że ma na kierunku „zarządzanie” jako studentów osoby pracujące, którzy uzupełniają wykształcenie. Ankieta ma charakter bardzo ogólny, nie spotkała się z zainteresowaniem absolwentów. Pozyskano zwrot 41 ankiet w skali Uczelni (7% studiujących osób). Z ewaluacji tej małej liczby ankiet wynika, że większość respondentów w chwili badania pracowała. Dla 32% absolwentów ukończenie studiów wpłynęło na awans zawodowy. Większość respondentów pracowała w instytucjach państwowych (69%), żaden z respondentów nie prowadził działalności gospodarczej.

Studenci stwierdzili, że Uczelnia w ograniczonym zakresie prowadzi monitoring losów zawodowych absolwentów. Proces ten ogranicza się do dostarczeniu studentowi obligatoryjnej ankiety w momencie kończenia studiów, która wypełnia obecnie zaledwie kilka procent absolwentów. Następnym etapem badania ma być proces ankietyzacji przeprowadzony wśród absolwentów po trzech latach od ukończenia procesu kształcenia. Arkusz jest przygotowany poprawnie i pozyskuje takie informacje jak zatrudnienie, wynagrodzenie, rodzaj przedsiębiorstwa. Dotychczas w żadnej formie nie opracowano wypełnionych kwestionariuszy, nie przeprowadzano analizy dlatego tak mały odsetek studentów wyraża zgodę na udział w badaniu.

Zespół Oceniający podczas wizytacji w 2010 r. nie sformułował istotnych uwag w zakresie analizowanego kryterium 2.

Załącznik nr 4 Ocena losowo wybranych prac etapowych oraz dyplomowych

Szczegółowa analiza 6 prac etapowych upoważnia Zespół Oceniający PKA do stwierdzenia, że ich merytoryczny poziom jest zróżnicowany. Pewne zastrzeżenia budzi struktura ocen uzyskiwanych przez studentów. Nie posiada ona bowiem cech rozkładu normalnego, wprost przeciwnie widoczna jest tendencja do zawyżania części ocen. Ponadto w niektórych spośród przedłożonych prac nie ma informacji na temat stosowanych kryteriów ocen. Poziom merytoryczny 9 wylosowanych prac licencjackich jest dość dobry. Mają one teoretyczno-empiryczny charakter i bazują na aktualnej literaturze oraz odpowiednich danych źródłowych pochodzących z opisywanych przedsiębiorstw i instytucji. Recenzje prac sporządzone są generalnie w sposób staranny i wnikliwy. Zawierają one krótkie uzasadnienie oceny.

Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego (ocena: w pełni)

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

2.1) Sposób wyodrębnienia kierunku *zarządzanie* z obszaru nauk społecznych oraz nauk humanistycznych jest formalnie prawidłowy. Dobrze podkreślona jest specyfika kierunku, która wynika, z prawidłowo scharakteryzowanej przez Wydział Administracji i Nauk Społecznych koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku. Na poziomie poszczególnych przedmiotów sformułowane są zakładane efekty kształcenia. W wielu przypadkach efekty te są treściowo zbliżone do efektów jakie po zrealizowaniu przedmiotu powinien osiągnąć student, ale na ogół brak jest wyodrębnienia poziomu zakładanej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Związek pomiędzy efektami kierunkowymi a poszczególnymi przedmiotami pokazany jest na ogół prawidłowo, przez co można stwierdzić, że realizacja poszczególnych przedmiotów pozwala na osiągnięcie założonych efektów kierunkowych.

2.2) Efekty kierunkowe są sformułowane w sposób zrozumiały. Zostały zapisane w dokumentach i są upowszechniane w odpowiedni sposób. Również w ocenie studentów efekty kształcenia dla studiów pierwszego stopnia na kierunku *zarządzanie* są sformułowane w sposób jasny i sprawdzalny.

2.3) Wydział wypracował system weryfikacji zakładanych efektów kształcenia. System ten obejmuje weryfikację wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. Systemem tym objęte są wszystkie etapy procesu kształcenia, m.in.: poszczególne przedmioty w toku studiów i proces dyplomowania. Weryfikacja osiąganych efektów kształcenia odbywa się w sposób obiektywny, choć wątpliwości budzi tendencja do zawyżania ocen. Wątpliwości na temat poziomu wymagań budzi nieco zawyżona struktura ocen.

System oceny efektów kształcenia stosowany przez Jednostkę na wizytowanym kierunku jest publikowany na stronie internetowej EUH-E.

2.4) Uczelnia w ograniczonym zakresie prowadzi monitoring losów zawodowych absolwentów. Uczelnia znajduje się dopiero w fazie inicjowania systemu monitorowania ich losów zawodowych. Proces ten dotychczas ogranicza się do dostarczenia absolwentom kwestionariuszy ankietowych, które wypełnia mniej niż 10% nich. Za istotne uznaje się zatem wdrożenie systemu badania ich karier zawodowych, który posiadałby walor reprezentatywności.

Kryterium 3. Program studiów umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

3.1)

Senat Elbląskiej Uczelni Humanistyczno-Ekonomicznej w Elblągu Uchwałą nr 6/2012 z dnia 29 czerwca 2012r. zatwierdził program kształcenia dla studiów I stopnia na kierunku *zarządzanie* (profil ogólnoakademicki) prowadzonym przez Wydział Administracji i Nauk Społecznych. W czasie wizytacji przedstawiono protokoły z posiedzeń Senatu oraz Rady Wydziału w czasie których zatwierdzone zostały wymienione wyżej dokumenty.

Program studiów i plan studiów dla kierunku *zarządzanie* jest osobnym dokumentem, który obejmuje opis zakładanych efektów kształcenia oraz program studiów. Dokument ten obejmuje podstawowe informacje o programie kształcenia, takie jak m.in.: informacje o programie studiów, charakterystyka systemu ECTS, sposoby weryfikacji efektów kształcenia.

Częścią programu studiów jest plan studiów, który został zatwierdzony przez Radę Wydziału. Aktualny plan zatwierdzono uchwałą Senatu z 27 czerwca 2014. Plany studiów i programy kształcenia były przedmiotem obrad Rady Wydziału Administracji i Nauk Społecznych, w których uczestniczyli studenci. Wszystkie zmiany w planach studiów i programach kształcenia wynikające ze zmian w przepisach prawa (tj. np. dostosowanie planów i programów do obowiązujących standardów kształcenia, utworzenie nowych specjalności), a także doskonalenia procesu kształcenia do zmieniających się potrzeb wewnętrznych odbywają się zgodnie z przyjętą w Uczelni procedurą, tj. przez Radę Wydziału.

W przedstawionej Zespołowi Oceniającemu dokumentacji, związek pomiędzy przedmiotami oraz realizowanymi przez nie efektami kierunkowymi, pokazany jest właściwie. Tematyka zajęć realizowanych na każdym z przedmiotów (z podziałem na wykłady konwersatoria, ćwiczenia, seminaria) odniesiona jest do kierunkowych efektów kształcenia (z uwzględnieniem ich struktury). W sylabusach zapisano, które z efektów kierunkowych realizowane są przez poszczególne treści przedmiotów. Zatem opracowano opisy przedmiotów w sposób zapewniający spójność pomiędzy treściami kształcenia, celami i efektami przedmiotowymi oraz kierunkowymi. Każdy z efektów kierunkowych jest realizowany przez kilka lub nawet kilkanaście przedmiotów. Związek pomiędzy przedmiotami a efektami kierunkowymi jest logiczny, pokazany w sposób umożliwiający określenie stopnia ważności przedmiotów w realizacji efektu (zaznaczona jest istotność tej

zależności). W matrycy wskazano poprzez jaką formę prowadzonych z danego przedmiotu zajęć (wykłady, konwersatoria, ćwiczenia itp.) realizowany jest dany efekt kierunkowy.

Programy studiów umożliwiają realizację zakładanych efektów kształcenia, czyli osiągnięcie odpowiedniej struktury kwalifikacji absolwenta kierunku „zarządzanie”. Proces kształcenia poddawany jest systematycznej analizie i ocenie. Wykorzystuje się w tym celu takie metody jak: hospitacje zajęć, badania ankietowe studentów, analizy wyników egzaminów semestralnych, oceny prac dyplomowych i złożenia egzaminu końcowego.

Realizowane przedmioty pozwalają osiągnąć wszystkie wymagane efekty określone w Rozporządzeniu z dnia 2 listopada 2011 roku w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego (Dz. U. nr 252, poz. 1520) w zakresie nauk społecznych oraz kilka wybranych efektów w zakresie nauk humanistycznych.

Również w ocenie studentów program studiów umożliwia osiągnięcie efektów kształcenia w stopniu dobrym. Studenci stwierdzili, że zakładane efekty kształcenia i treści programowe oraz formy zajęć są spójne. Jednakże zwrócili uwagę na potrzebę wprowadzenia większej ilości zajęć warsztatowych i praktycznych. Chcieli aby na zajęciach były prowadzone studia przypadków i inne metody analizy sytuacji na rynku.

Program studiów wyższych w toku studiów I stopnia przewiduje do wyboru następujące specjalności: zarządzanie procesami logistycznymi, zarządzanie zasobami ludzkimi oraz menedżer. Studia I stopnia trwają 3 lata (6 semestrów). Liczba godzin zajęć dydaktycznych wynosi 1151, natomiast liczba punktów ECTS niezbędna do ukończenia studiów to 180. W Raporcie Samooceny przedstawiono informacje, że 108 godzin na 1151 godzin łącznie (w 6 semestrach) odbywa się w formie e-learningu.

Zasady dotyczące czasu trwania studiów i wymiaru godzin wykładów, ćwiczeń i seminariów są zachowane. Plany studiów cechuje logiczna sekwencja nauczania przedmiotów kształcenia ogólnego, podstawowych, kierunkowych i specjalnościowych. Przeważają tradycyjne metody dydaktyczne, tj. wykłady z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych, konwersatoria, ćwiczenia i seminaria. Również liczebność grup studenckich jest odpowiednia. W świetle powyższego należy podkreślić, że kształcenie na ocenianym kierunku *zarządzanie* umożliwia realizację zakładanych efektów kształcenia – zwłaszcza w zakresie wiedzy i kompetencji społecznych.

W zbiorze sylabusów znajdują się karty wszystkich przedmiotów, w tym seminarium dyplomowego. Struktura ujednoliconych kart przedmiotów jest prawidłowa. Znajdują się w nich następujące informacje:

1. Nazwa przedmiotu/modułu
 - Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot
 - Rok, studiów semestr
 - Poziom kształcenia
 - Nazwisko osoby prowadzącej
2. Ogólna charakterystyka przedmiotu
 - Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin
 - Liczba punktów ECTS
 - Status przedmiotu
 - Język wykładowy
 - Cel dydaktyczny
 - Metody dydaktyczne
 - Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne
 - Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi
 - Cele przedmiotu
3. Treści kształcenia w zakresie wykładów i ćwiczeń.

4. Efekty kształcenia i metody sprawdzania efektów kształcenia z ich podziałem na efekty w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz ich odniesieniem zarówno do efektów kierunkowych, jak i obszarowych.

5. Wykaz literatury wymaganej do ostatecznego zaliczenia zajęć, z podaniem literatury uzupełniającej

W ocenianej dokumentacji zabrakło ważnego elementu, takiego jak nakład pracy studenta, z podziałem na różne formy aktywności:

a) godziny kontaktowe z nauczycielem (udział w wykładach, ćwiczeniach, laboratoriach, konsultacjach, zajęciach projektowych i egzaminie końcowym);

b) samodzielną pracę studenta (studiowanie tematyki wykładów, przygotowanie się do ćwiczeń, laboratoriów, kolokwium, wykonanie sprawozdań, przygotowanie do kolokwium końcowego z laboratorium, wykonanie projektu lub dokumentacji, przygotowanie do egzaminu);

Obowiązkowa i uzupełniająca literatura przedmiotów jest w zdecydowanej większości przedmiotów prawidłowa i obejmuje właściwe podręczniki akademickie.

Liczba punktów ECTS dla kierunku *zarządzanie*, jaką student uzyskuje w toku studiów wynosi 180. Procentowy udział liczby punktów ECTS przypisany efektom kształcenia z obszaru nauk społecznych wynosi - 87 %, natomiast procentowy udział liczby punktów ECTS przypisany efektom kształcenia z obszaru nauk humanistycznych wynosi - 13 %. Prawidłowo jest określona liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z zakresu przedmiotów ogólnych (24 pkt. ECTS), podstawowych (47 pkt. ECTS) i kierunkowych (56 pkt. ECTS). Moduł do wyboru, moduł specjalnościowy (53 pkt. ECTS) oraz język obcy (6 pkt. ECTS) dają łącznie 30 % liczby punktów ECTS.

Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje za poszczególne przedmioty określona jest w sylabusach. Dla każdego przedmiotu liczba punktów jest określona właściwie, biorąc pod uwagę wymiar godzinowy przedmiotu, jego specyfikę oraz formy zajęć. W opisach przedmiotów brak jest natomiast określenia struktury nakładu pracy studenta w punktach ECTS, zaznaczane są średnia liczba godzin, które student realizuje poprzez różne formy zajęć. Rozkład punktów ECTS pomiędzy semestrami jest równomierny (równo po 30 punktów w semestrze). Na studiach licencjackich przygotowaniu pracy dyplomowej i przygotowaniu do egzaminu dyplomowego przypisuje się co najmniej 10 punktów ECTS.

Oceniając program studiów na kierunku *zarządzanie* z punktu widzenia nakładu pracy niezbędnego do osiągnięcia założonych efektów kształcenia należy stwierdzić, że struktura punktów ECTS uzyskiwanych w poszczególnych latach i semestrach studiów jest prawidłowa.

Kolejność realizacji poszczególnych modułów w planie studiów jest zachowana. Przedmioty z poszczególnych modułów tworzą spójną sekwencję na I stopniu studiów: najpierw zaplanowane są przedmioty ogólne i podstawowe, następnie kierunkowe. Moduły specjalnościowe występują od piątego semestru do końca studiów. Struktura planu studiów (podział na moduły) oraz sekwencja przedmiotów jest logiczna. Liczba godzin zajęć w poszczególnych semestrach i latach jest bardzo równomierna. W ocenie studentów plany i programy studiów są skonstruowane odpowiednio, a tym samym umożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia oraz stopniowe pogłębienie wiedzy w miarę realizacji procesu kształcenia.

Program studiów, ze względu na profil ogólnoakademicki, nie przewiduje odbywania praktyk studenckich. Program kształcenia ocenianego kierunku studiów ma typową strukturę programów kształcenia, powszechnie kwalifikowanych jako ogólnoakademickie. Obejmuje w ramach kształcenia przedmioty ogólne, podstawowe, kierunkowe i specjalnościowe, a treści kształcenia typowe dla takich programów.

W opinii studentów osiągnięcie efektów kształcenia zawartych w sylabusach przedmiotów jest możliwe do zrealizowania. Podczas spotkania z ekspertem PKA – przedstawicielem Parlamentu Studenckiego RP studenci zwrócili uwagę, że programy kształcenia wizytowanego kierunku nie przewidują odbywania praktyk. Studenci wyrazili opinie, że chcieliby móc je realizować. Biorąc pod uwagę, że są to studia niestacjonarne i fakt, że większość osób jest już aktywna zawodowo, studenci traktują proces kształcenia jako uzupełnienie kwalifikacji. Dlatego w ich ocenie odbywanie

praktyk zawodowych stworzy cenną możliwość skonfrontowania teorii z praktyką oraz weryfikacji osiągniętych efektów kształcenia.

Obecnie w Elbląskiej Uczelni Humanistyczno-Ekonomicznej w Elblągu na kierunku *zarządzanie* studiuje 64 studentów (stan na 31.10.2014 r.), z czego: 18 studentów na pierwszym roku, 16 na drugim roku oraz 30 na trzecim. Liczebność grupy ćwiczeniowej i wykładowej sprzyja realizacji efektów kształcenia. Na studiach niestacjonarnych zajęcia odbywają podczas 10 zjazdów w semestrze (piątek mogą odbywać się seminaria, oraz sobota i niedziela do godz. 18:25). Podczas zajęć sobotnich i niedzielnych studenci mają do dyspozycji, oprócz przerw między zajęciami, jedną dłuższą przerwę. Organizacja zajęć, biorąc pod uwagę liczebność grup oraz harmonogram zajęć, sprzyja realizacji efektów kształcenia przewidzianych dla kierunku *zarządzanie*.

Studenci wyróżniający się szczególnie dobrymi wynikami w nauce mogą po zaliczeniu pierwszego roku studiów, studiować według indywidualnego planu studiów i programu nauczania na zasadach określonych przez dziekana. Możliwości indywidualizacji procesu kształcenia wynikają z zapisów Regulaminu studiów (Rozdział 10. Indywidualny plan studiów i indywidualna organizacja studiów). W trzech paragrafach tego rozdziału ujęto szczegółowe zasady indywidualizacji procesu kształcenia, w szczególności warunki jakie musi spełnić student ubiegający się o indywidualizację studiów oraz tryb postępowania. Zapisy regulaminu dają duże możliwości indywidualizacji procesu kształcenia.

Zgodnie z § 30 Regulaminu studiów, studenci niepełnosprawni mogą ubiegać się o dostosowanie sposobu organizacji i właściwej realizacji procesu dydaktycznego, w tym warunków odbywania studiów i sposobu zaliczania przedmiotów do rodzaju niepełnosprawności. Indywidualizacja kształcenia w praktyce uwarunkowana jest poziomem niepełnosprawności studenta. Niepełnosprawność wyznacza też formy i rytm pracy studenta na seminarium.

W opinii studentów Elbląska Uczelnia Humanistyczno-Ekonomiczna umożliwia zarówno osobom niepełnosprawnym, jak i wybitnie uzdolnionym realizowanie indywidualnego planu studiów, po wcześniejszym złożeniu odpowiedniego podania do dziekana. W ramach tej formy indywidualizacji procesu kształcenia studenci niepełnosprawni mają możliwość realizowania przedmiotów w sposób dla nich dogodny. Studentom wybitnie uzdolnionym jest wyznaczany opiekun naukowy, z którym ustalają tok studiów. Studenci mają również możliwość składania wniosku o indywidualną organizację studiów, dostępną dla studentów pracujących.

3.2)

Ocena programu kształcenia na kierunku *zarządzanie* pierwszego stopnia pozwala stwierdzić, że program studiów o profilu ogólnoakademicki umożliwia osiągnięcie celów i efektów kształcenia, tak jak zostało to założone w Elbląskiej Uczelni Humanistyczno-Ekonomicznej w Elblągu dla kierunku *zarządzanie*. Cele realizacji poszczególnych przedmiotów określone w karcie opisu modułu są zgodne z efektami kierunku, a treści programowe i metody dydaktyczne sformułowane dla poszczególnych przedmiotów odpowiadają celom i założeniom określonym dla ocenianego kierunku.

W programie kształcenia prawidłowo pokazany jest związek danego przedmiotu z kierunkowymi efektami kształcenia. W opisach przedmiotów określone jest, które treści danego przedmiotu realizują konkretne efekty kierunkowe. W oparciu o tę zależność skonstruowana jest matryca efektów kształcenia i wykazana jest spójność pomiędzy przedmiotem (jego celem) a kierunkowymi efektami kształcenia. Plan studiów ma przejrzystą strukturę z podziałem na semestry i moduły (m.in. grupa przedmiotów podstawowych, kierunkowych, specjalnościowych).

Stosowane metody dydaktyczne są dość urozmaicone i tworzą wewnątrznie spójną całość. Większość przedmiotów na ocenianym kierunku *zarządzanie* prowadzonych jest w formie wykładów (zarówno tradycyjnych, jak i interaktywnych) oraz ćwiczeń. Wykładowcy stosują tzw. podające metody przekazywania wiedzy, wzbogacone multimedialnymi prezentacjami, pokazem slajdów i fotografii, prezentacją na foliach, itp. Prowadzący ćwiczenia najchętniej wykorzystują analizę przypadków i inne metody aktywizujące.

Zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy i metody dydaktyczne poszczególnych specjalności tworzą spójną całość. Wymagają jednak ciągłego doskonalenia, tak by można było je optymalnie wykorzystać na kierunku zarządzanie.

Zespół Oceniający podczas wizytacji w 2010 r. nie sformułował istotnych uwag w zakresie tego kryterium.

Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego (ocena: w pełni)

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych:

3.1) Realizowany program studiów na kierunku *zarządzanie* ma dobrze określoną strukturę. Zachowana jest kolejność modułów oraz przedmiotów. Czas trwania studiów jest wystarczający do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Treści kształcenia na ogół odpowiadają realizowanym efektom założonym. Treści programowe należy uznać za poprawne. Ogólne założenia systemu ECTS w zakresie liczby punktów jaką student uzyskuje na kierunku *zarządzanie* są określone prawidłowo. Natomiast w opisach przedmiotów brak jest określenia struktury nakładu pracy studenta w punktach ECTS. Określono natomiast jaka jest liczba godzin, które student realizuje poprzez różne formy zajęć.

Program kształcenia realizowany na wizytowanym kierunku w ocenie studentów umożliwia osiągnięcie wszystkich zakładanych celów i efektów kształcenia oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta. Na wizytowanym kierunku studenci nie odbywają praktyk zawodowych. W związku z nieodległą potrzebą przejścia na profil praktyczny kwestia ta powinna stanowić obszar szczególnego zainteresowania władz dziekańskich i rektorskich. Studenci wybitnie uzdolnieni oraz z niepełnosprawnościami mają zapewnione odpowiednie możliwości indywidualizacji procesu kształcenia.

3.2) Cele realizacji poszczególnych przedmiotów określone w karcie opisu modułu są zgodne z efektami kierunkowymi, a treści programowe i metody dydaktyczne sformułowane dla poszczególnych przedmiotów odpowiadają celom i założeniom określonym w opisie kierunku. Całość ocenić należy jako wewnętrznie spójną.

Kryterium 4. Liczba i jakość kadry dydaktycznej a możliwość zagwarantowania realizacji celów edukacyjnych programu studiów

4.1)

Elbląska Uczelnia Humanistyczno-Ekonomiczna zatrudnia 62 nauczycieli akademickich, w tym 14 profesorów i 9 doktorów habilitowanych. Na Uczelni studiuje 1549 studentów, w tym 64 na ocenianym kierunku *zarządzanie*, prowadzonym wyłącznie w trybie niestacjonarnym.

Na wizytowanym kierunku zajęcia dydaktyczne realizuje 22 nauczycieli akademickich (ich szczegółowy wykaz zawarto w załączniku nr 5, część I i II), w tym 10 zaproponowanych przez EUH-E do składu minimum kadrowego W procesie dydaktycznym uczestniczy: 3 profesorów, 2 doktorów habilitowanych, 11 doktorów i 6 magistrów. Reprezentują oni szerokie spektrum następujących dyscyplin naukowych:

1. Ekonomia (4 osoby)
2. Nauki o zarządzaniu (4 osoby), w tym 3 reprezentujące obszar nauk społecznych i 1 obszar nauk humanistycznych
3. Prawo (4 osoby)
4. Historia (2 osoby)
5. Matematyka (2 osoby)
6. Informatyka (2 osoby)
7. Finanse (1 osoba)

8. Psychologia (1 osoba)
9. Filologia angielska (1 osoba)
10. Filologia rosyjska (1 osoba)

Wśród pozostałych 12 nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia dydaktyczne na studiach pierwszego stopnia na ocenianym kierunku *zarządzanie* – jedna osoba posiada kwalifikacje w obszarze nauk społecznych, w dziedzinie nauki ekonomiczne, dyscyplina ekonomia. Kwalifikacje w obszarze nauk humanistycznych, dziedzinie nauk humanistycznych i dyscyplinie historia ma również jedna osoba. Kolejnych 4 wykładowców posiada kwalifikacje w obszarze nauk społecznych, dziedzinie nauk prawnych i dyscyplinie prawo. Jedna osoba reprezentuje obszar i dziedzinę nauk społecznych oraz dyscyplinę psychologia. Jeden samodzielny pracownik nauki – dr hab. – specjalizuje się w matematyce. Ponadto zajęcia prowadzi dwóch magistrów filologii i po jednym magistrze elektroniki i informatyki.

Oceniając wielkość, strukturę i kwalifikacje kadry akademickiej prowadzącej zajęcia na studiach I stopnia odniesiono się zarówno do pracowników tworzących minimum kadrowe, jak i do grupy pozostałych nauczycieli akademickich. Struktura kwalifikacji osób prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów *zarządzanie* oraz ich liczba gwarantuje pełne osiągnięcie zakładanych celów i efektów kształcenia w:

1. obszarze nauk społecznych, obszarze nauk humanistycznych
2. dziedzinie nauk ekonomicznych, dziedzinie nauk humanistycznych
3. dyscyplinie nauk o zarządzaniu.

W skład kadry naukowo-dydaktycznej wchodzi wykładowcy reprezentujący niezbędne spektrum dziedzin i dyscyplin naukowych tworzących kanon kierunku *zarządzanie*. Struktura kwalifikacji kadry stanowiącej minimum kadrowe zostanie scharakteryzowana w punkcie 4.2.

4.2)

Zgodnie z § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r., poz. 1370), minimum kadrowe dla studiów pierwszego stopnia na określonym kierunku studiów stanowi co najmniej 3 samodzielnych nauczycieli akademickich i co najmniej 6 nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora.

Uczelnia zadeklarowała do minimum kadrowego dla kierunku *zarządzanie* 10 nauczycieli akademickich, w tym: 3 w grupie pracowników samodzielnych, tj. profesorów i doktorów habilitowanych oraz 7 osób ze stopniem naukowym doktora.

W teczkach osobowych nauczycieli zgłoszonych do minimum kadrowego znajdują się dokumenty pozwalające na uznanie wszystkich deklarowanych tytułów i stopni naukowych. Zgodnie z art. 9a ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, na wizytowanym kierunku Wydział zaliczył do minimum kadrowego tylko nauczycieli akademickich zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy, na podstawie złożonych przez nich oświadczeń, o których mowa w art. 112a Ustawy. Wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają warunek zatrudnienia w Uczelni nie krócej niż od początku semestru studiów wynikający z § 13 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r., poz. 1370). Umowy o pracę zawierają wymagane prawem elementy.

Wszystkim osobom zgłoszonym do minimum kadrowego na bieżący rok akademicki zaplanowano osobiście prowadzone na kierunku studiów i poziomie kształcenia zajęcia dydaktyczne w wymiarze przewidzianym przepisami, zgodnie z § 13 ust. 2 ww. rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Żadna z osób nie przekroczyła limitu minimum kadrowych określonego w art. 112a ust. 1-2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

W teczkach osobowych znajduje się starannie prowadzona dokumentacja, która pozwala na uznanie deklarowanych tytułów i stopni naukowych. Umowy o pracę zawierają wymagane prawem elementy. Uczelnia stosuje prawidłowy wzór oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego, który pozwala na stwierdzenie, iż wszystkie osoby zgłoszone do minimum

kadrowego spełniają warunki określone w art. 112a ustawy z dn. 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.).

Powyższa analiza wskazuje, że mając na uwadze jedynie kwestie formalne, do minimum kadrowego byłoby można zaliczyć:

- 3 pracowników samodzielnych, tj. profesorów i doktorów habilitowanych,
- 7 pracowników ze stopniem naukowym doktora,

Z formalnego punktu widzenia, minimum kadrowe spełnia wymagania określone w § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia.

Po dokonaniu formalnej analizy i oceny dokumentacji osobowej pracowników zgłoszonych do minimum kadrowego, tj. akt osobowych osób, które wchodzi w skład minimum kadrowego na kierunku *zarządzanie*, Zespół Oceniający PKA dokonał merytorycznej analizy i oceny dorobku naukowego każdego wykładowcy zgłoszonego w skład minimum kadrowego na studiach I stopnia.

W świetle danych zawartych w Raporcie Samooceny wizytowany kierunek studiów prowadzony na Wydziale Administracji i Nauk Społecznych Elbląskiej Uczelni Humanistyczno-Ekonomicznej przyporządkowano do obszarów nauk społecznych i humanistycznych, dziedzin nauk ekonomicznych, humanistycznych i prawnych oraz dyscyplin naukowych: nauki o zarządzaniu, ekonomia, finanse, prawo.

Po ocenie merytorycznej dorobku naukowego kadry naukowo-dydaktycznej Zespół Oceniający PKA zaliczył w skład minimum kadrowego 9 pracowników naukowych, w tym dwóch profesorów tytularnych, jednego doktora habilitowanego i 6 doktorów. Wśród pracowników samodzielnych dorobek dwóch dotyczy bezpośrednio ekonomii, jeden posiada dorobek z obszaru nauk humanistycznych, dziedziny nauk humanistycznych i dyscypliny nauk o zarządzaniu. Z kolei wśród pozostałych 6 pracowników z minimum kadrowego ze stopniem doktora, cztery osoby posiadają dorobek z obszaru nauk społecznych, dziedziny nauk ekonomicznych i dyscypliny nauk o zarządzaniu oraz po jednej z dyscyplin ekonomia, finanse. W skład minimum kadrowego nie zaliczono 1 doktora, który posiada dorobek naukowy z zakresu matematyki, czyli dyscypliny naukowej, do której nie zostały przypisane deklarowane efekty kształcenia. Szczegółowe informacje o ocenie pracowników zgłoszonych do minimum kadrowego z punktu widzenia wskazanych powyżej artykułów rozporządzenia MNiSW zawiera załącznik nr 5 do raportu z wizytacji. Reasumując, minimum kadrowe na studiach pierwszego stopnia jest spełnione.

Na podstawie informacji uzyskanych w toku wizytacji, należy zatem stwierdzić, że Uczelnia zapewnia stabilne minimum kadrowe dla kierunku *zarządzanie*. Zmiany w składzie minimum dokonane od roku akademickiego 2012/2013 dotyczyły jednej osoby z grupy pracowników ze stopniem naukowym doktora. Skład minimum kadrowego na kierunku *zarządzanie* prowadzonym przez Wydział Nauk Społecznych i Administracji w perspektywie długookresowej jest bardzo stabilny. Na podstawie analizy teczek osobowych pracowników można stwierdzić, że zdecydowana większość nauczycieli akademickich wskazanych do minimum kadrowego jest zatrudniona w Uczelni od wielu lat. Dodatkowo zdecydowana większość osób jest zatrudniona na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony. Wśród osób zaliczonych do minimum kadrowego dla czterech Uczelnia stanowi podstawowe miejsce pracy. Analiza stabilności minimum kadrowego na ocenianym kierunku *zarządzanie* pozwala sformułować następujące wnioski. Po pierwsze, wśród 10 osób zgłoszonych do minimum kadrowego na studiach I stopnia wszystkie posiadają dłuższy, niż 5-letni staż pracy na akredytowanym kierunku. Trzy osoby są zatrudnione od roku 2009, jedna od 2006, dwie od 2005, trzy od 2003 oraz dwie od 2001 roku. Konkludując, stabilność zatrudnienia kadry akademickiej stanowiącej minimum kadrowe ocenia się pozytywnie.

Zgodnie z § 29 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r., poz. 1370) Uczelnia prowadząca kierunek studiów w obszarze nauk społecznych oraz obszarze nauk humanistycznych w dniu wejścia w życie ww. rozporządzenia (10 października 2014r.) jest zobowiązana dostosować minimum kadrowe w zakresie proporcji liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe do liczby

studentów na danym kierunku studiów, do wymogów określonych w § 17 ust. nowego rozporządzenia do dnia 1 października 2015 roku. Odnosząc się do przepisów zawartych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1445 z późn. zm.), należy stwierdzić, że stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe 9 do liczby studentów kierunku (64) spełnia wymagania § 17 ust. 1,2 ww. rozporządzenia i wynosi ok. 1:7, przy wymaganym 1:160.

Na podstawie dokumentów przedłożonych przez władze Wydziału Administracji i Nauk Społecznych Elbląskiej Uczelni Humanistyczno-Ekonomicznej, dotyczących obsady zajęć dydaktycznych na studiach pierwszego stopnia w semestrze zimowym i letnim roku 2013-2014 na kierunku *zarządzanie* można sformułować następujące spostrzeżenia:

- (1) W procesie dydaktycznym na kierunku *zarządzanie* na studiach niestacjonarnych pierwszego stopnia wszystkie wykłady prowadzone są przez samodzielnych pracowników naukowych lub nauczycieli akademickich ze stopniem naukowym doktora.
- (2) Zestawienie obsady zajęć dydaktycznych oraz specjalizacji i dorobku naukowego nauczycieli akademickich pozwala na stwierdzenie, że nie występują rozbieżności w tym zakresie. Spostrzeżenie to dotyczy zarówno nauczycieli zgłoszonych do minimum kadrowego, jak i pozostałych nauczycieli prowadzących zajęcia dydaktyczne na poziomie studiów pierwszego stopnia na ocenianym kierunku.

Załącznik nr 5 Nauczyciele akademicy realizujący zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów, w tym stanowiący minimum kadrowe.

Cz. I. minimum kadrowe. Cz. II. pozostali nauczyciele akademicy.

W trakcie hospitacji zajęć nie zauważono nieprawidłowości. Zajęcia przebiegały zgodnie z planem i harmonogramem wynikającym z sylabusów. Poziom i jakość prowadzonych zajęć dydaktycznych nie wzbudzał zastrzeżeń. Wykłady prowadzone były w sposób fachowy, poprawnie merytorycznie i metodycznie. Sale wykładowe wyposażone były w odpowiednie urządzenia multimedialne i nagłaśniające.

Załącznik nr 6. Informacja o hospитowanych zajęciach i ich ocena

4.3).

W Raporcie Samooceny, jak również w trakcie wizytacji nie przedstawiono szczegółowych wewnętrznych regulacji prawnych, w oparciu, o które prowadzona jest polityka kadrowa na ocenianym kierunku *zarządzanie* na Wydziale Administracji i Nauk Społecznych Elbląskiej Uczelni Humanistyczno-Ekonomicznej. Nie przedstawiono też innych dokumentów, które pozwoliłyby na jednoznaczną ocenę polityki kadrowej Wydziału. W raporcie zaprezentowano jedynie zasady okresowej oceny pracowników oraz podejmowane na ich podstawie decyzje, w tym wytyczne dotyczące formułowanych wniosków, co do dalszego zatrudnienia.

Ocena okresowa prowadzona jest zgodnie z przepisami Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i zapisami Statutu Elbląskiej Uczelni Humanistyczno-Ekonomicznej. Nadzór nad działalnością dydaktyczną i naukową pracowników Wydziału sprawuje Dziekan. Do jego obowiązków należy ocena nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia dydaktyczne na Wydziale. Podstawę merytoryczną oceny stanowią: (1) informacje o całokształcie osiągnięć naukowych, dydaktycznych i organizacyjnych przedkładane przez danego nauczyciela akademickiego, (2) opinia kierownika jednostki organizacyjnej i Dziekana o poszczególnych rodzajach działalności oraz wynikach hospitacji zajęć, (3) wyniki ankiet zawierających opinie studentów uczestniczących w ocenianym czasie w zajęciach prowadzonych przez danego nauczyciela. Ocena przeprowadzana jest nie rzadziej niż raz na dwa lata, zaś dla profesorów tytularnych – nie rzadziej niż raz na cztery lata. Nauczyciel akademicki ma prawo do odwołania się

od oceny do Rektora. Decyzja Rektora w tej kwestii jest ostateczna. Procedurę tę należy uznać za prawidłową.

Władze Wydziału Administracji i Nauk Społecznych oraz Elbląskiej Uczelni Humanistyczno-Ekonomicznej oferują różne formy wspierania rozwoju kadry naukowo-dydaktycznej. Należą do nich przede wszystkim urlopy naukowe, stypendia, staże czy wymiana z innymi Uczelniami oraz jednostkami naukowo-badawczymi w Polsce i poza granicami kraju. Są one wykorzystywane w zależności od indywidualnych potrzeb pracowników. System wspierania rozwoju kadry naukowo-dydaktycznej na wizytowanym kierunku *zarządzanie* jest zadawalający. Kadra posiada warunki do rozwoju naukowego, podnoszenia kwalifikacji i umiejętności dydaktycznych, głównie poprzez dostęp do środków Uczelni w postaci stypendiów naukowych, które okazują się najbardziej aktywną formą wspierania rozwoju młodych pracowników naukowych. Wykładowcy biorący udział w spotkaniu z członkami Zespołu Wizytującego wyrazili pozytywne opinie na temat zakresu i sprawności systemu wspierania rozwoju naukowego i dydaktycznego kadry.

Spotkanie z kadrami akademickimi odbyło się w sobotę 23 stycznia 2015 roku, o godzinie 14:00. W spotkaniu wzięło udział 8 osób. Na wstępie przewodniczący zespołu przywitał uczestników i przedstawił obecnych członków Zespołu Wizytującego. Zaprezentował także zadania wykonywane przez poszczególnych członków zespołu. Omówił również kwestie konieczności złożenia oświadczeń o wliczeniu do minimum kadrowego, a także wymagane obciążenia godzinowe (pensum) pracowników. Wspomniał o potrzebie aktualizacji dorobku naukowego przez pracowników. Zachęcając do wypowiedzi i dyskusji Przewodniczący Zespołu Oceniającego PKA postawił kilka problemów:

- (1) czy i w jaki zakresie Uczelnia wspiera nauczycieli akademickich?,
- (2) jak promotorzy oceniają poziom merytoryczny prac licencjackich
- (3) czy w procesie dydaktycznym uwzględniane są uwarunkowania lokalnego rynku pracy?

Poprosił także o ocenę warunków pracy w Uczelni. Dyskusję rozpoczęło pytanie o wsparcie dla kadry ze strony pracodawcy. Wykładowcy stwierdzili, że Uczelnia wspiera publikacje pracowników w formie prowadzonego czasopisma oraz wydawanych monografii pokonferencyjnych. Finansuje również udział pracowników w konferencjach naukowych. Nadmieniono, że osoby pracujące w Uczelni mają swoje publikacje oraz tematy badawcze, zgodnie z ich zainteresowaniami. Konkretnie przykłady wsparte podbudową teoretyczną są podstawą realizowanych prac licencjackich. Ekspert PKA ds. dydaktyki podniósł problem dostępu do danych w poszczególnych firmach i instytucjach. Kadra akademicka podkreślała, że większość słuchaczy to osoby pracujące, które mają dostęp do wielu ciekawych, empirycznych danych czy informacji. Czasami bardzo użyteczni są również pracodawcy lub inni pracownicy.

Praktyczny profil kształcenia, będący efektem uregulowań ustawowych, stawia nowe wymagania w zakresie 3-miesięcznych praktyk zawodowych. Część Uczelni rozwiązuje tę kwestię wydłużając o jeden semestr czas studiowania, z sześciu do siedmiu semestrów. Pracownicy odnieśli się również do kwestii perspektyw kształcenia, w oparciu o trzy specjalności. Wspominano o planach dotyczących nowych specjalności, które miałyby być związane z przemysłem meblarskim, turystyką czy zarządzaniem usługami. Ekspert PKA ds. dydaktyki zapytał na ile będą rozwijane efekty kształcenia z zakresu nauk humanistycznych? Stwierdził, że w pracach eksponowane są problemy z zarządzania zasobami ludzkimi czy logistyki, chociaż brak jest podejścia optymalizacyjnego. Zdaniem pracowników Uczelni jest to konieczne, a korekta humanistyczna wydaje się niezbędna. Przewodniczący ZO zwrócił uwagę, że efekty humanistyczne to ewenement na studiach z zarządzania, więc warto je wyeksponować np. w ramach nieodległego przejścia na profil praktyczny.

Innym, ważnym problemem są kwestie związane z doskonaleniem procesu kształcenia. Uczestniczący w dyskusji zauważali, że władze dziekańskie starają się objąć całość zagadnień związanych z funkcjonowaniem kierunku *zarządzanie*. Ważne i użyteczne są również hospitacje i oceny formułowane przez studentów. Uważano, że system oceny pracowników jest poprawny. Autor formularza ankiety podkreślił fakt, że sama ankieta posiada swoje wymiary – formalne i

merytoryczne, pozwalając badać relacje międzyludzkie oraz poziom prezentowanej wiedzy. Zwracano uwagę, iż pogarszająca się sytuacja demograficzna (malejąca liczba studentów) sprzyja poprawie jakości kształcenia. Wskazywano na fakt, że sytuacja regionu jest specyficzna i występuje tu zapotrzebowanie na specyficzne zawody. Uczelnia reaguje na aktualną sytuację i potrzeby. Podkreślano, że osiągnięciem EUH-E jest to, że hospitacje oraz ewaluacja jest czymś normalnym, racjonalnym i potrzebnym, także pracownikom. Mniejsza liczba studentów pozwala poświęcić im więcej czasu, a tym samym lepsze są efekty nauczania.

Ważna jest także współpraca rozwijana z Uniwersytetem Kanta z Obwodu Kaliningradzkiego. Wspólnie realizowano konferencje, działają kolegia redakcyjne. Była również wymiana studentów. Pewnym utrudnieniem we współpracy jest konieczność odrębnych zaproszeń. Ponadto wskazano na to, iż wielu studentów to pracownicy służby granicznej, celnicy, wojskowi czy policjanci.

Przewodniczący Zespołu PKA zadał pytanie, jak się sprawdza e-learning i kształcenie na odległość. Wykładowcy stwierdzili, że wykorzystują e-maile, zaś Internet służy jedynie do przekazywania ocen. Zauważono, że formy te wykorzystuje się do zadawania praktycznych zadań i szukania praktycznej wiedzy o otoczeniu, w którym pracują studenci. Ponadto zwracano uwagę, że dzięki zdobytemu wykształceniu wielu absolwentów uzyskuje zawodowy awans. Ekspert PKA ds. dydaktyki wspominał, że innym problemem jest brak e-learningu, a innym brak rzeczywistej aktywności na platformach. Jeden z adiunktów wyekspozował fakt, że e-learning może tylko wspomagać tradycyjny proces nauczania. Ekspert PKA ds. dydaktyki poinformował uczestników spotkania, że najwięcej logowań ma język niemiecki. Kolejny biorący udział w ożywionej dyskusji nauczyciel akademicki zauważył, że przygotowanie i wdrożenie e-learningu wymaga ogromnych nakładów i czasu. Ponadto poszczególne rozwiązania szybko się starzeją. Na zakończenie spotkania Przewodniczący Zespołu Oceniającego PKA podziękował wszystkim uczestnikom za przybycie i aktywność w dyskusji.

W poprzedniej uchwale PKA sformułowano jedną uwagę dotyczącą braku w minimum kadrowym jednego nauczyciela akademickiego ze stopniem doktora i negatywnym wpływem tego faktu na osiągnięte efekty i jakość kształcenia. Niedobór ten został uzupełniony.

Ocena końcowa 4 kryterium ogólnego (ocena: w pełni)

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych:

4.1) Struktura kwalifikacji osób prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów *zarządzanie* oraz ich liczba na studiach pierwszego stopnia, umożliwia osiągnięcie zakładanych celów i efektów kształcenia w obszarze nauk społecznych i częściowo humanistycznych, w dziedzinach nauk ekonomicznych, nauk humanistycznych, nauk prawnych, w dyscyplinach: nauki o zarządzaniu, ekonomia, finanse, prawo.

4.2).. Minimum kadrowe na studiach pierwszego stopnia jest spełnione. Relacje między liczbą nauczycieli z minimum kadrowego a liczbą studentów spełniają ustawowe wymogi. W procesie dydaktycznym na kierunku *zarządzanie* na studiach niestacjonarnych pierwszego stopnia wszystkie wykłady prowadzone są przez samodzielnych pracowników naukowych lub nauczycieli akademickich ze stopniem doktora, co jest zjawiskiem pozytywnym. Analiza obsady zajęć dydaktycznych oraz dorobku naukowego nauczycieli akademickich pozwala na stwierdzenie, że nie występują rozbieżności pomiędzy dorobkiem naukowym i kwalifikacjami dydaktycznymi niektórych nauczycieli akademickich, a prowadzonymi przedmiotami w ramach realizowanego programu studiów.

4.3) Rozwój kadry naukowej zatrudnionej i prowadzącej zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku *zarządzanie* można uznać jako korzystny. Kadra posiada warunki do rozwoju naukowego, podnoszenia kwalifikacji i umiejętności dydaktycznych, głównie poprzez relatywnie dobry dostęp do środków Uczelnianych. Efektywność systemu wspierania rozwoju

kadry jest zatem zadowolająca. W okresie od 2009 do 2013 roku jeden pracownik Wydziału Administracji i Nauk Społecznych, prowadzących zajęcia na kierunku *zarządzanie* uzyskał tytuł profesora a inny uzyskał stopień naukowy doktora habilitowanego. Polityka kadrowa jest adekwatna do potrzeb wizytowanego kierunku i Wydziału. Kadre cechuje stabilność zatrudnienia w Uczelni i identyfikowanie się z jej misją.

Kryterium 5. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, którą dysponuje jednostka a możliwość realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzonych badań naukowych

Uczelnia posiada jako właściciel czterokondygnacyjny budynek dydaktyczno-administracyjny przy ulicy Lotniczej nr 2 w Elblągu. Budynek ma kubaturę 11 320 m³ i powierzchnię użytkową 3 503 m². Obiekt ten stanowi główną bazę dydaktyczno-administracyjną Elbląskiej Uczelni Humanistyczno-Ekonomicznej. W 2000 r. budynek został zmodernizowany i rozbudowany pod potrzeby Uczelni wyższej. Po rozbudowie i modernizacji w budynku znajdują się następujące pomieszczenia przeznaczone do prowadzenia zajęć dydaktycznych i obsługi procesu dydaktycznego:

- na niskim parterze – sala ćwiczeniowa 25 miejsc dydaktycznych oraz pracownie nauk podstawowych Wydziału Nauk o Zdrowiu - 40 miejsc;
- na pierwszym piętrze – pracownia nauki języków obcych na 24 osoby, dwie sale seminaryjne/ćwiczeniowe na 35 osób każda, pracownia informatyczna na 22 osoby, sala wykładowa na 104 osoby oraz sala wykładowa audytoryjna na 214 osób;
- na drugim piętrze - pracownia nauki języków obcych na 24 osoby, dwie sale seminaryjne/ćwiczeniowe na 35 osób każda, pracownia informatyczna na 22 osoby, sala wykładowa na 106 osób oraz sala wykładowa audytoryjna na 214 osób.

Pozostałe pomieszczenia obejmują: bibliotekę z czytelnią, pokoje wykładowców, dziekanaty, pokoje dziekanów i prodziekanów, pokoje katedr, stołówkę studencką, centrum rekrutacji, studium podyplomowe oraz rektorat. Budynek wyposażony jest we wszystkie niezbędne do jego funkcjonowania media oraz przystosowany dla osób niepełnosprawnych. Teren wokół jest zagospodarowany – wydzielono dojścia, podjazdy, parkingi i tereny zielone.

Uczelnia posiada również jako właściciel budynek dydaktyczny przy ulicy Lotniczej nr 2b w Elblągu. Obiekt ten posiada powierzchnię całkowitą 1 594 m² i powierzchnię użytkową 1437 m² oraz kubaturę 11 600 m³. W budynku znajdują się: trzy pracownie medyczne (sala podstawowych nauk medycznych, sala zabiegów medycznych, sala medycznych czynności ratunkowych) – 41 miejsc; trzy sale audytoryjne po 186 miejsc, jedna sala audytoryjna na 182 miejsca, jedna aula 107 miejsc oraz jedna sala seminaryjna na 35 miejsc. Obiekt przystosowany jest do korzystania przez osoby niepełnosprawne.

Pracownie i sale audytoryjne wyposażono w środki techniczne wspomagające proces dydaktyczny, takie jak: sprzęt komputerowy wraz z oprogramowaniem i sprzęt audiowizualny. We wszystkich pomieszczeniach dydaktycznych przewidziano przewodowy dostęp do Internetu – (sieć strukturalna) oraz dodatkowo bezprzewodową sieć wifi zapewniającą swobodne korzystanie z Internetu. Sale wykładowe wyposażone zostały w systemy audiowizualne i w sprzęt komputerowy. Budynek wyposażony jest w system monitoringu wizyjnego i system sygnalizacji włamania i napadu. Przyległy teren został wyposażony w elementy małej architektury a istniejący parking powiększono z 43 do 96 miejsc.

We wrześniu 2014 roku na terenie Elbląskiej Uczelni Humanistyczno-Ekonomicznej oddano do użytku nowoczesne wielofunkcyjne boisko o nawierzchni polipropylenowej. Obiekt mieści boisko do koszykówki, siatkówki, tenisa ziemnego, piłki ręcznej oraz boisko do piłki nożnej. Boisko jest przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. Mogą z niego korzystać studenci, wykładowcy, mieszkańcy.

Biblioteka Uczelniana posiada 22 517 książek i jest systematycznie wzbogacana o nowe pozycje, niezbędne dla prawidłowego przebiegu procesu dydaktycznego oraz prowadzenia badań

naukowych. Zbiory biblioteczne są podzielone w układzie przedmiotowym i przyporządkowane do poszczególnych dyscyplin nauki: prawo i administracja – około 5000 woluminów, nauki społeczne i humanistyczne (politologia, socjologia, historia) – około 2500 woluminów, pedagogika – około 4200 woluminów, psychologia – około 1200 woluminów, filozofia – około 1000 woluminów, etyka – około 850 woluminów, religia – około 100 woluminów, ekonomia (marketing, logistyka i transport, zarządzanie) – około 3400 woluminów, medycyna – około 2700 woluminów oraz inne nauki około 1341 woluminów.

W czytelni biblioteki znajduje się 9 stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu, w tym 5 z dostępem do programów prawnych Legalis Net. W ramach współpracy z wydawnictwem, studenci korzystają z bezpłatnego dostępu do źródeł prawa. Korzystanie z Internetu w Uczelni jest bezpłatne. Czytelnia wyposażona jest w podręczny, aktualny księgozbiór związany z danym kierunkiem studiów. Czytelnia oferuje 50 miejsc pracy własnej studentów (z możliwością podłączenia laptopa.).

Oprócz książek biblioteka gromadzi prenumerowane czasopisma i periodyki naukowe, umożliwiające na bieżąco śledzenie aktualnego stanu badań w danej dyscyplinie. Wśród czasopism dotyczących zarządzania dostępne są:

- „Państwo i Prawo” (miesięcznik),
- „Finanse Komunalne” (miesięcznik),
- „Gazeta Prawna” – dziennik,
- „Rzeczpospolita” – dziennik,
- „Organizacja i Kierowanie” (kwartalnik),
- „Marketing w praktyce” (miesięcznik),
- „Marketing i Rynek” (miesięcznik),
- „Ekonomika i Organizacja Przedsiębiorstwa” (miesięcznik),
- „Logistyka” (dwumiesięcznik),
- „Spedycja – Transport – Logistyka” (miesięcznik)
- „Przegląd Komunikacyjny” (miesięcznik).

Uczelnia ma podpisane porozumienia z Warmińsko-Mazurską Biblioteką Pedagogiczną w Elblągu oraz Biblioteką Elbląską im. Cypriana K. Norwida, na mocy których pracownicy i studenci mogą korzystać z bogatego zasobu księgozbiorów tych bibliotek. Należy nadmienić, że dział naukowy tych bibliotek jest bardzo dobrze zaopatrzony i zapewnia szybki dostęp do podstawowej wiedzy z danej dziedziny. Biblioteka Pedagogiczna wspiera naszych studentów w procesie kształcenia, udostępniając im swój warsztat informacyjno-bibliograficzny, zbiór książek, czasopism i multimediów. Warmińsko-Mazurska Biblioteka Pedagogiczna w Elblągu posiada: 90 tysięcy woluminów księgozbioru i 132 tytuły czasopism. Biblioteka Elbląska dysponuje ponad półmilionowym księgozbiorem, z czego 55 tys. woluminów to zbiory o charakterze naukowym. Czytelnia czasopism udostępnia na miejscu ponad 230 tytułów czasopism bieżących. Zbiory zabytkowe Biblioteki Elbląskiej są jedną z najbardziej okazałych kolekcji tego typu zbiorów wśród bibliotek publicznych w Polsce. Ponadto biblioteka Elbląskiej Uczelni Humanistyczno-Ekonomicznej współpracuje na podstawie podpisanych porozumień z:

- Wyższą Szkołą Administracji Publicznej im. S. Staszica, ul. Dojlidy Fabryczne 2 w Białymstoku;
- Wyższą Szkołą Biznesu, ul. Myśliborska 30 w Gorzowie Wielkopolskim
- Wyższą Szkołą Handlową, ul. Smoleńsk 14 w Krakowie.

Biblioteka prowadzi też wymianę między Uczelnią z Warmińsko-Mazurską Biblioteką Pedagogiczną, ul. Św. Ducha w Elblągu, Wyższą Szkołą Humanistyczno-Ekonomiczną, ul. Rewolucja 1905 r. 52 w Łodzi, Wyższą Szkołą Handlu i Usług, ul. Zwierzyniecka 13-15 w Poznaniu, Śląską Wyższą Szkołą Zarządzania im. Gen. Ziętka, ul. Krasińskiego 2 w Katowicach, Uniwersytetem Rzeszowskim, ul. Ćwiklińskiej 2, Wyższym Seminarium Duchownym Diecezji Elbląskiej, ul. Bożego Ciała w Elblągu oraz Szkołą Wyższą im. Bogdana Jańskiego Wydział Zamiejscowy, ul. Stoczniowa 10 w Elblągu.

Uczelnia sukcesywnie dokonuje zakupów pozycji książkowych, według wskazań nauczycieli prowadzących przedmioty, z uwzględnieniem potrzeb wynikających z programów kształcenia. Istniejąca od sierpnia 2010 roku Rada Biblioteczna, powołana jako organ opiniodawczy, określa również potrzeby poszerzania zbiorów bibliotecznych.

Na wyposażeniu laboratoriów komputerowych znajdują się zestawy komputerowe dla studentów, zestaw komputerowy dla prowadzących zajęcia z systemami operacyjnymi Windows XP Professional i Windows 7 z pakietem biurowym Office 2007 i Office 2010 wraz z oprogramowaniem antywirusowym. Jak już wspomniano wszystkie komputery Uczelni mają dostęp do sieci Internet.

Sale wykładowe wyposażone są w rzutniki multimedialne i zestawy komputerowe. Istnieje też możliwość wypożyczania przez wykładowców laptopów i rzutników multimedialnych do poszczególnych sal wykładowych i ćwiczeniowych, w których na stałe nie są zamontowane urządzenia multimedialne. Sale ćwiczeniowe są wyposażone w rzutniki pisma oraz projektory multimedialne, sprzęt audiowizualny: magnetofony oraz telewizory z odtwarzaczami wideo.

Reasumując można stwierdzić, że Elbląska Uczelnia Humanistyczno-Ekonomiczna zapewnia bazę materialną, niezbędną do osiągnięcia efektów kształcenia na ocenianym kierunku studiów, w tym także uwzględniającą potrzeby osób niepełnosprawnych. Studenci niepełnosprawni mają możliwość dostępu do wszystkich pomieszczeń Uczelni, w tym do gabinetu Dziekana i dziekanatu. W budynku znajdują się pomieszczenia socjalne dostosowane do potrzeb studentów niepełnosprawnych. Przystosowanie bazy dydaktycznej do potrzeb studentów niepełnosprawnych należy ocenić jako zadowalające.

W opinii studentów wyrażonej podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA, baza dydaktyczna wykorzystywana na wizytowanym kierunku umożliwia osiągnięcie deklarowanych efektów kształcenia. Studenci mają zapewniony dostęp do infrastruktury niezbędnej do realizacji zajęć dydaktycznych, w tym laboratoryjnych. Sale wykładowe i ćwiczeniowe są wyposażone w sprzęt multimedialny, który umożliwia prowadzenie zajęć z wykorzystaniem środków audiowizualnych. Oceniany Wydział dysponuje laboratoriami komputerowymi, które w ocenie studentów posiadają odpowiednie oprogramowanie. Studenci stwierdzili, że mają dostęp do bogato wyposażonej biblioteki, jak również do wirtualnych baz danych i elektronicznych bibliotek. Studenci mogą zgłaszać zapotrzebowanie na nowe pozycje literaturowe, które są na bieżąco uzupełniane. Studenci mają również dostęp do stanowisk komputerowych podłączonych do Internetu. Przygotowane jest również stanowisko dla osoby niepełnosprawnej wyposażone w przyrządy ułatwiające obsługę komputera.

W poprzedniej ocenie jakości kształcenia przez PKA nie sformułowano uwag dotyczących zmian infrastruktury i jej wpływu na możliwość realizacji efektów kształcenia.

Ocena końcowa 5 kryterium ogólnego (ocena: w pełni)

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego:

Baza dydaktyczna służąca realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest dobrze dostosowana do zadań osiągnięcia deklarowanych efektów kształcenia, zapewniając dostęp do infrastruktury niezbędnej z uwagi na specyfikę kierunku studiów *zarządzanie*. W ocenie studentów baza dydaktyczna wykorzystywana na wizytowanym kierunku w pełni umożliwia uzyskanie zakładanych celów i efektów kształcenia. Prawidłowe jest również wyposażenie biblioteki w zbiory pozycji zwartych i czasopiśmienniczych z zakresu ekonomii i zarządzania. Wydział Administracji i Nauk Społecznych został dobrze przystosowany do potrzeb studentów niepełnosprawnych ruchowo.

Kryterium 6. Badania naukowe prowadzone przez jednostkę w zakresie obszaru/obszarów kształcenia, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek studiów

Elbląska Uczelnia Humanistyczno-Ekonomiczna nie prowadzi na akredytowanym kierunku *zarządzanie* studiów II stopnia, a zatem nie ma obowiązku realizacji badań naukowych. Należy jednak podkreślić, że nauczyciele akademicy realizują działalność naukowo-badawczą, w postaci:

- (1) badań naukowych takich jak: analiza kosztów bezrobocia w Polsce, struktura kosztów płacy, analiza porównawcza płac (w Polsce i krajach Unii Europejskiej), analiza czynników determinujących popyt na pracę w Polsce, znaczenie płacy minimalnej w kształtowaniu gospodarki rynkowej w Polsce i rynku pracy, wartościowanie pracy, rozwój i funkcjonowanie portów lokalnych i obszarów nadmorskich,
- (2) projektu badawczego pt. Organizacje pozarządowe w Elblągu. Ludzie – działania – współpraca z samorządem, Elbląska Uczelnia Humanistyczno-Ekonomiczna na zlecenie Urzędu Miejskiego w Elblągu (lata 2008-2009).
- (3) kilku projektów badawczych realizowanych przez dr Izabelę Seredochę poświęconych następującym zagadnieniom: ocena potrzeb rozwojowych studentów jako pracowników firm XXI wieku, rola innowacji w zarządzaniu zasobami ludzkimi w jednostkach administracji samorządowej, , badanie postaw etycznych pracowników samorządowych, analiza kultury organizacyjnej jednostek administracji samorządowej, ocena wpływu środków unijnych na rozwój Elbląga w okresie 1999-2007 i 2007 – 2013, w tym wpływu na realizowane w mieście inwestycje, wdrożenie e-learningu w Elbląskiej Uczelni Humanistyczno-Ekonomicznej, „Edukacja dla innowacyjności” – projekt realizowany przez 10 elbląskich placówek oświatowych,
- (4) udziału w projekcie „Wzrost innowacyjności i konkurencyjności elbląskich małych i średnich przedsiębiorstw poprzez tymczasowe zatrudnienie wysoko kwalifikowanej kadry”, realizowanym w okresie 2010-2013 i finansowanym z Kapitału Ludzkiego,
- (5) realizacji projektu badawczego, którego celem było opracowanie modelu zarządzania zasobami ludzkimi w administracji samorządowej uwzględniającego specyficzne wymagania wynikające z wdrożenia w urzędzie systemu zarządzania jakością,
- (6) udziału studentów w realizacji poszczególnych projektów; studenci pełnili rolę ankieterów, stanowili grupę badawczą, z osobami zatrudnionymi na stanowiskach administracyjnych, zostały wstępnie omówione założenia kwestionariusza badawczego (dotyczy szczególnie zarządzania jakością), studenci zostali zapoznani z wynikami badań na wybranych przedmiotach (podstawy zarządzania, zachowania organizacyjne, zarządzanie zasobami ludzkimi, badania miały wpływ na efekty kształcenia w zakresie tych przedmiotów oraz seminarium),
- (7) realizacji grantów Elbląskiej Uczelni Humanistyczno-Ekonomicznej, takich jak: (1) grant na realizację projektu pn. Kształtowanie rozwoju transportu miejskiego w Polsce w warunkach konkurencji regulowanej (przedłużenie umowy grantowej w 2009, w efekcie powstała rozprawa habilitacyjna, pracownik uzyskał habilitację we wrześniu 2012 roku), (2) grant przyznany w 2011 na realizację badań poświęconych analizie strategii rozwoju lokalnego, efektem projektu jest książka pt. Zarządzanie strategiczne w samorządach lokalnych, (3) grant przyznany w 2011 roku na badania dotyczące analizy środowiska pracy pracowników samorządowych uwzględniającej m.in. takie aspekty, jak: infrastruktura etyczna, kultura organizacyjna, system motywacyjny, awans zawodowy, rozwój pracownika, (4) grant przyznany w 2013 na kontynuację badań dotyczących zmian w zarządzaniu zasobami ludzkimi w administracji samorządowej z uwzględnieniem systemu zarządzania jakością. Łączna kwota dofinansowania przez EUH-E prac badawczych, prowadzonych przez kadrę naukowo-dydaktyczną wykładającą na kierunku *zarządzanie*, w analizowanym okresie 2009-2013 to 31700 złotych.
- (8) publikowania wyników badań i analiz w Uczelnianych Zeszytach Naukowych. Zespołowi Oceniającemu PKA udostępniono wykaz 18 publikacji będących pokłosem realizowanych badań naukowych.
- (9) organizowania konferencji naukowych, takich jak:

- Gospodarka i społeczeństwo w europejskiej perspektywie. Zrównoważony rozwój regionu Warmii i Mazur w XXI wieku (konferencja o charakterze interdyscyplinarnym) – Elbląg 4 czerwca 2009,
- Mediacja – wyzwanie dla sądów. Konferencja z okazji Międzynarodowego Dnia Mediacji (wspólnie z Sądem Okręgowym w Elblągu) – Elbląg, 21 października 2010,
- Wzrost innowacyjności i konkurencyjności elbląskich MŚP poprzez tymczasowe zatrudnienie wysoko wykwalifikowanej kadry (wspólnie z Urzędem Miasta w Elblągu) – Elbląg, 25 lutego 2011,
- Gospodarka i społeczeństwo w europejskiej perspektywie. Współczesne zarządzanie – uwarunkowania, kierunki rozwoju, perspektywy (konferencja o charakterze interdyscyplinarnym) – Elbląg, 7 kwietnia 2011,
- Administracja publiczna wobec wyzwań związanych z depresyjnym, przygranicznym i nadmorskim położeniem subregionu elbląskiego (konferencja interdyscyplinarna) Elbląg, 27 marca 2012,
- Zarządzanie rozwojem przedsiębiorstw i jednostek terytorialnych – Elbląg, 27 maja 2013,
- Szanse i zagrożenia rozwoju Żuław Wiślanych w perspektywie interdyscyplinarnej (współorganizator Lions Club) – Elbląg, 10 stycznia 2014,
- Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Człowiek u progu trzeciego tysiąclecia: zagrożenia i wyzwania”, maj 2010, 2012, 2014 (konferencja o charakterze interdyscyplinarnym, biorą w niej udział także pracownicy naukowo-dydaktyczni przypisani do kierunku *zarządzanie*),
- Innowacyjne inwestycje w infrastrukturę portu lotniczego i morskiego jako ważny element rozwoju gospodarczego Elbląga – Elbląg 17 stycznia 2015,
- Gospodarka i społeczeństwo w europejskiej perspektywie. Nowe trendy i zjawiska w rozwoju społeczno-gospodarczym Polski i Unii Europejskiej – Elbląg 9 kwietnia 2015,
- We wszystkich konferencjach uczestniczyli studenci zarządzania (jako słuchacze oraz osoby stawiające pytania problemowe prelegentom). W konferencji organizowanej w kwietniu 2015 z referatami wystąpią studenci zarządzania (razem: 6 studentów).

Badania naukowe prowadzone przez pracowników kierunku *zarządzanie* mają pozytywny wpływ na jakość procesu kształcenia. Wyraża się on poprzez: praktyczny wymiar badań, sprzyjający uprządkowaniu kierunku; współpracę w działalności naukowo-badawczej z otoczeniem społeczno-gospodarczym, co umożliwia udział podmiotów tego otoczenia w kształtowaniu programu studiów, efektów kształcenia i rozwiązań w zakresie form kształcenia; przenoszenie dobrych praktyk wynikających z krajowej i międzynarodowej współpracy na gruncie naukowo-badawczym na proces dydaktyczny; angażowanie w działalność naukowo-badawczą najaktywniejszych studentów.

Korzystną ocenę sfery badawczej burzy fakt, że na wizytowanym Wydziale nie ma obecnie żadnych kół naukowych związanych z wizytowanym kierunkiem. Jako przyczynę takiego stanu rzeczy studenci wskazali niestacjonarną formę studiów oraz fakt, że większość z nich posiada obowiązki zawodowe, rodzinne, które uniemożliwiają dodatkową aktywność. Studenci brali natomiast udział w konferencjach oraz seminariach, na których prezentowali postery lub zadawali pytania prelegentom.

Ocena końcowa 6 kryterium ogólnego (ocena: nie dotyczy)

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego.

Wprawdzie Zespół Oceniający odstąpił od analizy tego kryterium, z uwagi na jego nieobligatoryjność na studiach I stopnia, ale z przyjemnością dostrzega osiągnięcia naukowe ocenianej jednostki. W Raporcie Samooceny przedstawiono ocenę wpływu badań naukowych prowadzonych na Wydziale Administracji i Nauk Społecznych w ramach akredytowanego

kierunku *zarządzanie* na realizowany proces dydaktyczny, w tym na program kształcenia i indywidualizację nauczania. Jednostka współpracuje z innymi ośrodkami akademickimi współuczestnicząc w konferencjach, seminariach i innych wydarzeniach. Wydział stwarza studentom możliwość uczestnictwa w badaniach naukowych oraz zdobycia wiedzy i umiejętności przydatnych w pracy naukowo-badawczej.

Kryterium 7. Wsparcie studentów w procesie uczenia się zapewniane przez Uczelnię

7.1)

Zasady przyjęć na studia reguluje Uchwała Senatu Elbląskiej Uczelni Humanistyczno-Ekonomicznej w Elblągu z dnia 23 maja 2013r. Wstęp na wszystkie kierunki studiów zarówno na studia stacjonarne jak i niestacjonarne jest wolny. Na kierunku *zarządzanie* w postępowaniu kwalifikacyjnym uwzględnia się oceny uzyskane na egzaminie maturalnym. Wydział nie ustala progu punktowego na studia, przyjmuje się więc wszystkich kandydatów. Warunkiem przyjęcia jest złożenie kompletu dokumentów. Wszelkie informacje na temat procesu rekrutacji są zawarte na stronie internetowej, dzięki czemu są powszechnie dostępne. Szczegółowe decyzje w sprawach przyjęcia na studia podejmuje Dziekan Wydziału.

Procedury rekrutacji studentów nie dyskryminują żadnej z grup potencjalnych kandydatów na studia. Liczba rekrutowanych studentów systematycznie spada i jest obecnie bardzo mała: na studiach I stopnia - 18 osób na I roku. Można sądzić, że w sytuacji gdy rekrutowani są wszyscy kandydaci możliwości skutecznego wdrożenia działań projakościowych są ograniczone. Z drugiej strony skala odsiewu jest relatywnie niewielka, gdyż większa mogłaby zagrozić stabilności kształcenia na ocenianym kierunku.

7.2)

System oceny jest zorientowany na proces uczenia się. Jest przejrzysty i sformułowany obiektywnie. Nauczyciele akademicki prowadzący wykłady i ćwiczenia stawiają konkretne wymagania i obiektywnie oceniają wkład studenta w osiąganie zakładanych do realizacji dla danego przedmiotu efektów kształcenia. Zatem system oceny osiągnięć studentów jest ukierunkowany na przekazywanie i egzekwowanie wiedzy. Zaliczenia przeprowadzane są w różnej formie: egzaminów, testów, zaliczeń, sprawdzając zarówno poziom wiedzy i umiejętności, natomiast kompetencje społeczne studentów sprawdzane są przez formy pracy studentów na zajęciach, w tym poprzez pracę w grupach.

W opinii studentów nakład pracy i czasu niezbędnego do osiągnięcia zakładanych efektów jest wystarczający i umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Studenci są poinformowani o możliwości skorzystania z egzaminu poprawkowego i komisijnego. Znają także obowiązujące w tym względzie procedury, zawarte w Regulaminie Studiów (Rozdział 5. Egzamin i zaliczenia, Rozdział 8. Powtarzanie semestru). Studenci są reprezentowani poprzez starostę roku, który w istotnych sprawach kontaktuje się bezpośrednio z prowadzącymi zajęcia.

W opinii studentów wymagania są wystandaryzowane i określone w regulaminie studiów. Studenci pozytywnie wypowiadali się na temat dostępności nauczycieli akademickich w wyznaczonych godzinach konsultacji oraz poza za pomocą e-korespondencji. Studenci nie wyrażali potrzeby organizowania dla nich zajęć wyrównawczych, lecz sugerowali utworzenie grupy z lektoratu dla początkujących, które obecnie nie są realizowane. Studenci są zadowoleni z organizacji roku akademickiego i harmonogramu zjazdów. Są o nim informowani z wyprzedzeniem, jak również o wszelkich zmianach np. skutkujących odwołaniem zajęć. Studenci są zadowoleni z obsługi dziekanatu. Doceniają dobre przygotowanie i wykwalifikowanie jego personelu.

7.3)

Studenci na wizytowanym kierunku *zarządzanie* nie przejawiają zainteresowania mobilnymi formami studiowania. Na Wydziale Administracji i Nauk Społecznych funkcjonuje program Erasmus+, ale do czasu wizytacji ani jeden student ocenianego kierunku nie korzystał z możliwości kontynuacji swojej edukacji w innym krajowym lub zagranicznym ośrodku akademickim. Studenci kierunku *zarządzanie* nie są zainteresowani wyjazdami przede wszystkim z powodu obowiązków zawodowych. Jednocześnie posiadają odpowiednią wiedzę na temat możliwości studiów w innych ośrodkach krajowych i zagranicznych oraz wiedzę na temat funkcjonowania systemu ECTS.

Program studiów kierunku *zarządzanie* stwarza potencjalne możliwości udziału studentów w programach wymiany. Jednostka powinna podejmować bardziej skuteczne działania w zakresie upowszechniania wśród studentów informacji na temat udziału w wymianie międzyuczelnianej, np. poprzez zamieszczanie ich na stronie internetowej.

7.4)

W opinii studentów opieka naukowa jest realizowana poprawnie. Nie mają żadnych problemów podczas pisania pracy dyplomowej. Stwierdzili, że bez problemu uzyskują materiały do swojej pracy.

Jednostka umożliwia studentom niepełnosprawnym jak i wybitnie uzdolnionym realizowanie indywidualnego planu studiów oraz indywidualnej organizacji studiów po wcześniejszym złożeniu odpowiedniego podania do dziekana. Trzeba jednak dodać, że obecnie studenci kierunku *zarządzanie* nie biorą udziału w pracach żadnego koła naukowego. Jest to podyktowane brakiem zainteresowania z ich strony.

Dostępność nauczycieli akademickich w czasie zajęć i godzin konsultacji została oceniona przez studentów pozytywnie. W ramach opieki dydaktycznej EUH-E wykorzystuje w pewnym zakresie e-learning, ale w większości przedmiotów ogranicza się on jedynie do udostępnienia treści materiałów wykładowych. Tylko niektóre przedmioty (informatyczne i językowe) są prowadzone z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość, gdzie student musi wykonać określone zadanie.

W opinii studentów sylabusy mają zawarte wszystkie potrzebne informacje. Są one sformułowane w sposób przejrzysty i zrozumiały. Sylabusy zawierają takie informacje jak: wymagana literatura, forma zaliczenia przedmiotu, zakładane efekty oraz imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej za przedmiot. Studenci pozytywnie ocenili jakość kart przedmiotów, które są dostępne na stronie internetowej Jednostki. Są również zadowoleni z organizacji roku akademickiego i harmonogramu zjazdów.

Osoby osiągające bardzo dobre wyniki w nauce są w jednostce motywowane poprzez stypendia rektora dla najlepszych studentów. W aktualnym roku stypendia takie zostało przyznane 7 studentom z najlepszymi średnimi. Proces przyznawania stypendium jest transparentnie sprecyzowany w regulaminie pomocy materialnej EUH-E.

W ocenianej jednostce stypendia i świadczenia socjalne są przyznawane na podstawie regulaminu, którego zapisy są zgodne z odpowiednimi przepisami (art. 173 ust. 1 Ustawy). Przewidziano w nim wszystkie niezbędne formy pomocy materialnej. Skład Komisji Stypendialnej oraz zasady wyboru przewodniczącego tej Komisji spełniają wymogi ustawowe. Studenci podczas spotkania z Zespołem Oceniającym wyrazili opinię, że są zadowoleni z systemu przyznawania pomocy materialnej. Zasady jej udzielania są sformułowane w sposób przejrzysty i zrozumiały. W bieżącym roku akademickim z pomocy tej skorzystało 5 studentów i wyrażali oni pozytywne opinie na temat obowiązujących reguł.

Uzyskanie pomocy warunkowane jest złożeniem w dziekanacie odpowiednio wypełnionego wniosku (umieszczonego jako załącznik w Regulaminie przyznawania pomocy materialnej). Uczelnia nie posiada swojego Domu Studenckiego. EUH-E zezwala studentom na pozyskiwanie stypendiów pochodzących od przedsiębiorstw, Urzędu Marszałkowskiego oraz innych podmiotów zewnętrznych, ale studenci z nich nie korzystają ze względu na brak atrakcyjnych ofert. Jednostka zapewnia również wsparcie dla osób niepełnosprawnych. Studenci mają także możliwość

udzielania się w samorządzie studentów. Na Uczelni funkcjonuje Biuro Karier, które zajmuje się prowadzeniem ankietyzacji absolwentów w celu badania ich zawodowych losów.

Studenci wyrażali zadowolenie z systemu opieki naukowej, dydaktycznej, materialnej i socjalnej. Wszelkie sytuacje konfliktowe są rozwiązywane bezpośrednio z nauczycielami akademickimi, co w ocenie studentów jest wystarczającym i skutecznym rozwiązaniem. W Uczelni nie istnieją odrębne procedury określające sposób rozstrzygania skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów.

Podczas spotkania z ZO PKA, studenci wskazali jako mocne strony procesu kształcenia: dobrze przygotowaną kadrę dydaktyczną, odpowiednie zasoby biblioteczne i infrastrukturę EUH-E. Studenci podkreślili również, że Uczelnia prowadzi przejrzystą politykę naliczania opłat, a wysokość czesnego jest dla nich akceptowalna. Wśród słabych stron procesu kształcenia studenci wskazali brak grup językowych dla osób początkujących oraz trudności związane z wyborem preferowanej specjalności, które niekiedy nie są uruchamiane ze względu na małą liczbę chętnych.

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego - (ocena: w pełni)

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

7.1) Zasady przyjęć na studia reguluje stosowna Uchwała Senatu. Postępowanie kwalifikacyjne nie zawiera zapisów dyskryminujących jakąkolwiek grupę kandydatów. Wydział nie ustala progu punktowego, przyjmuje się wszystkich kandydatów. Władze EUH-E powinny zwiększyć skuteczność działań rekrutacyjnych, ponieważ utrzymanie dotychczasowych poziomów naboru grozi wygaszeniem kierunku zarządzanie.

7.2) System oceny osiągnięć studentów jest zorientowany na uczenie się, na zdobywanie wiedzy, zawiera standardowe wymagania i zapewnia przejrzystość oraz obiektywizm formułowania ocen.

7.3) Uczelnia stara się sprzyjać międzynarodowej i krajowej mobilności studenckiej, choć ta mobilność nie jest obecnie realizowana przez studentów ze względu na niestacjonarny tryb studiów. W programie Erasmus jak dotychczas nie brali udziału studenci, a jedynie nieliczni nauczyciele akademicki.

7.4) System pomocy naukowej, dydaktycznej sprzyja rozwojowi społecznemu i zawodowemu studentów oraz skutecznemu osiągnięciu założonych w programie studiów efektów kształcenia. Studenci mają bardzo dobre relacje z kadrą dydaktyczną, jest ona ich zdaniem bardzo dobrze przygotowana merytorycznie i przyjazna. Świadczenia pomocy materialnej przyznawane są zgodnie z obowiązującymi przepisami, w sposób transparentny, poprawny i bez zbędnych opóźnień. Regulamin Pomocy Materialnej jest zgodny z obowiązującymi przepisami.

Kryterium 8. Jednostka rozwija wewnętrzny system zapewniania jakości zorientowany na osiągnięcie wysokiej kultury jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

8.1)

Uczelniany System Zapewniania Jakości Kształcenia został wprowadzony zarządzeniem Rektora Uczelni z dnia 21 stycznia 2013 r. z późn. zm. Za wdrażanie i nadzorowanie funkcjonowania Uczelnianego systemu zapewnienia jakości kształcenia odpowiada Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia. W skład Zespołu wchodzi: Prorektor ds. Kształcenia, Kanclerz, Dziekani i Prodziekani Wydziałów Uczelni, Kierownik Studium Języków obcych, Przedstawiciel Samorządu Studentów. Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia został powołany na podstawie Zarządzenia Rektora EUH-E. Przewodniczącym Zespołu jest Prorektor ds. Kształcenia do zadań, którego należy: przewodniczenie obradom Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia,

sporządzanie corocznych sprawozdań i planu działań, zapewnienie obsługi administracyjno-technicznej Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia. Zadania Uczelnianego Zespołu:

- koordynacja prac i współdziałanie z jednostkami w zakresie działań związanych z zapewnianiem jakości kształcenia,
- projektowanie i doskonalenie USZJK,
- przedkładanie Rektorowi propozycji zmian w funkcjonowaniu USZJK,
- ocena wdrażania USZJK na poszczególnych kierunkach,
- koordynowanie działań w ramach systemu akredytacji zewnętrznej i wewnętrznej,
- analiza stanu zatrudnienia kadry,
- ustalanie zasad gromadzenia, analizowania i wykorzystywania informacji na temat jakości kształcenia.

Na Wydziale Administracji i Nauk Społecznych od 2011 roku funkcjonuje Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia na kierunkach *zrządzanie, administracja*, i od roku akademickiego 2013/2014 także *bezpieczeństwo wewnętrzne*. Działa on w oparciu o unormowania dotyczące Uczelnianego oraz Wydziałowego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia. Do zadań Wydziałowego Zespołu należą:

1. Koordynacja prac i współdziałanie z jednostkami w zakresie działań związanych z zapewnianiem jakości kształcenia:

- przeprowadzanie kontroli zgodności programów studiów z obszarowymi i kierunkowymi efektami kształcenia,
- kontrola poprawności przypisywania punktów ECTS do przedmiotów/modułów kształcenia,
- przedstawianie Uczelnianemu Zespołowi ds. Jakości Kształcenia propozycji zmian w funkcjonowaniu USZJK,
- badanie zgodności kart przedmiotów (sylabusów) z Wydziałowym wzorcem karty przedmiotu (modułu),
- dostarczanie wszystkich istotnych informacji do sporządzenia Raportu Samooceny na potrzeby PKA lub innych organów kontrolujących jakość kształcenia,
- inicjowanie działań poprawiających jakość kształcenia na danym kierunku studiów,
- zapewnienie uczestnictwa interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie określania efektów kształcenia, w tym udział pracodawców i innych przedstawicieli rynku pracy w określaniu efektów kształcenia (dostosowywanie efektów kształcenia do potrzeb rynku pracy),
- analiza sposobów weryfikacji efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w porozumieniu z wykładowcami prowadzącymi zajęcia na danym kierunku,
- analiza i doskonalenie procedury zatwierdzania tematów prac dyplomowych, doboru recenzentów, organizacji i przebiegu obrony pracy dyplomowej.

2. Koordynowanie działań w ramach systemu akredytacji zewnętrznej.

3. Analiza stanu zatrudnienia kadry.

4. Nadzór nad przebiegiem ankietyzacji i hospitacji.

Z przedstawionych protokołów posiedzeń Rady Wydziału wynika, iż praca Zespołu Wydziałowego jest na bieżąco monitorowana. Przedstawiciel Zespołu bierze udział w posiedzeniach Rady i przedstawia tematy, nad którymi pracuje Zespół. Na posiedzeniach Rady Wydziału omawia się także kwestie związane z udziałem interesariuszy zewnętrznych w procesie zapewniania jakości kształcenia. Dodatkowo, należy podkreślić, iż w posiedzeniach Rady Wydziału oraz Wydziałowego Zespołu niekiedy biorą udział przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych. Przedstawiają oni swoje uwagi co do procesu kształcenia wraz ze wskazaniem obszarów nauczania gdzie należałoby dokonać korekt (kwestia specjalności, sylabusów itp.). Współpraca z tą grupą społeczności ma charakter formalny (sporządzane są protokoły ze spotkań zarówno w ramach Rady Wydziału jak i Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia). Dodatkowo przy Wydziale funkcjonuje od 2013 roku Zespół Interesariuszy Zewnętrznych. Od tego czasu zorganizowano

cztery posiedzenia Zespołu w celu przeprowadzenia konsultacji z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Spotkania te są protokołowane, a obecność uczestników potwierdzana jest listą obecności. Wnioski z opisanych posiedzeń są przedstawiane na Radzie Wydziału. W listopadzie 2013 r. powołano Radę Społeczno – Gospodarczą mającą pełnić funkcje doradcze/opiniotwórcze dla Zespołu ds. Jakości Kształcenia. W jej skład wchodzi przedstawiciele sektora publicznego i prywatnego. W toku wizytacji przedstawiono protokół z jednego jak dotąd posiedzenia Rady, które odbyło się 25 kwietnia 2014 r. Podczas spotkania przedstawiono cele i zadania współpracy, przedstawiono charakterystykę Wydziału, a także przeprowadzono dyskusję dotyczącą programów kształcenia ze wskazaniem efektów kształcenia pożądanych z perspektywy przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego.

Odnosząc się do przedłożonych podczas wizytacji dokumentów dotyczących aktywności podmiotów funkcjonujących na rzecz doskonalenia jakości kształcenia, należy stwierdzić, że w większości realizują one przypisane zadania. Przedstawiona dokumentacja nie umożliwia jednak sformułowania w tym kontekście jednoznacznej oceny funkcjonowania Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia. W toku wizytacji przedstawiono skromną dokumentację prac Zespołu tj. jeden dokument pt. Sprawozdanie z działań podejmowanych na Wydziale Administracji i Nauk Społecznych w zakresie doskonalenia jakości kształcenia w roku akademickim 2013/2014. Dokument ten obejmuje ogólne sprawozdanie z działań i ustaleń podejmowanych głównie przez Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia oraz Radę Wydziału. Z uzyskanych informacji wynika, że nie są przeprowadzane zorganizowane spotkania robocze Uczelnianego Zespołu. Wskazano jedynie, że jego członkowie w trakcie roku akademickiego prowadzą stałe nieformalne konsultacje.

Jednostka przedstawiła plany hospitacji na bieżący rok akademicki oraz wypełnione arkusze hospitacyjne. Plan hospitacji zawiera wykaz przedmiotów, termin hospitacji, wykładowcę oraz osobę hospitującą. Arkusz hospitacyjny zawiera informacje dotyczące: zajęć, tematu zajęć, oceny zajęć (w tym: konstrukcji zajęć, przygotowanie prowadzącego, sposób określenia celu dydaktycznego, komunikatywność prowadzącego). Arkusz zawiera także rubryki oceny umiejętności miękkich prowadzącego. Ankiety podsumowuje ocena ogólna i zalecenia.

Jednostka prowadzi również proces ankietyzacji studentów. Studenci w ankiecie oceniają zajęcia i wykładowców. Skala ocen przyjęta do oceny to 1- 5. Dodatkowo, kwestionariusz ankietowy stwarza możliwość oceny pracy dziekanatu, organizacji zajęć, a także satysfakcję ze studiów w Uczelni. Kwestionariusz ankiety oceny jakości pracy nauczycieli akademickich składa się z 6 pytań, w których studenci oceniają m.in. czy zajęcia odbywały się punktualnie, czy nauczyciel korzystał z pomocy dydaktycznych i środków audiowizualnych, czy określone wymagania egzaminacyjne były zgodne z informacjami zawartymi w sylabusach. Kwestionariusz posiada również miejsce na wpisanie dodatkowych uwag.

Studentów, którzy rozpoczęli proces kształcenia od roku akademickiego 2014/2015 obowiązują zmodyfikowane programy kształcenia zatwierdzone 27 czerwca 2014 r. Podczas wizytacji przedstawiciele Jednostki udostępniili ZO m.in. protokół z posiedzenia Zespołu ds. Jakości Kształcenia, z którego wynika że wprowadzone zmiany były konsultowane z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego.

Studenci są informowani o wynikach monitorowania jakości procesu kształcenia m.in. poprzez możliwość zapoznania się z wynikami procesu ankietyzacji dotyczącego oceny nauczycieli akademickich. Dodatkowo studenci wyrazili podczas spotkania z ZO opinię, że dostrzegają wpływ ankietyzacji na doskonalenie procesu kształcenia w formie działań podejmowanych przez nauczycieli akademickich, mających na celu uwzględnienie ewentualnych uwag. Proces ankietyzacji jest prowadzony systematycznie co semestr i jest anonimowy. Dotyczy on oceny każdego prowadzącego i ocenie podlega jego obecność przygotowanie i jakość prowadzonych zajęć.

Podczas wizytacji ustalono, że na Wydziale nie jest wypełniana dyspozycja § 11 ust. 2. Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, który stanowi, że Kierownik podstawowej jednostki organizacyjnej Uczelni, po zasięgnięciu opinii nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na określonym kierunku studiów, poziomie i profilu kształcenia, ze

szczególnym uwzględnieniem opinii nauczycieli akademickich zaliczonych do minimum kadrowego, przedkłada radzie tej jednostki na koniec roku akademickiego ocenę realizacji zakładanych efektów kształcenia. Wnioski z tej oceny powinny być uwzględniane przy doskonaleniu programu kształcenia. ZO rekomenduje podjęcie odpowiednich działań w tym zakresie.

8.2).

Na podstawie przedstawionej dokumentacji należy stwierdzić, że proces zapewniania jakości kształcenia włączono przedstawicieli interesariuszy wewnętrznych tj. władze Uczelni, władze Wydziału, pracowników dydaktycznych oraz administracyjnych kierunku, studentów. Jednym z elementów udziału studentów w procesie zapewniania jakości kształcenia jest proces ankietyzacji dotyczący oceny nauczycieli akademickich, dziekanatu, organizacji zajęć oraz satysfakcji ze studiowania w Uczelni.

Jednostka udostępniła protokoły z posiedzeń Wydziałowego Zespołu ds. Jakości kształcenia za lata 2012-2014. Przedstawiono także protokół z posiedzenia Rady Wydziału z dnia 25 maja 2012 r., na którym w pkt. 6 wskazano, iż Dziekan Wydziału przedstawił i omówił wewnętrzny system jakości kształcenia. System został następnie przyjęty przez Radę Wydziału w drodze głosowania.

W posiedzeniach Wydziałowego Zespołu ds. Jakości kształcenia biorą udział pracownicy naukowo-dydaktyczni Uczelni, przedstawiciele władz oraz studenci. Przedstawiciele studentów są członkami Senatu, a ich reprezentacja jest zgodna z dyspozycją art. 61 ust. 3 Ustawy. Dodatkowo w kontekście zaangażowania interesariuszy wewnętrznych w proces zapewniania jakości kształcenia, w załączniku do uchwały Rady Wydziału z dnia 27 czerwca 2014 r. w sprawie ujednolicenia wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia, określono ramy czasowe, zakres kompetencji oraz rodzaj zadań powierzonych w ramach WSZJK, w odniesieniu do: Senatu, Prodziekanów, Rady Wydziału, Kierowników jednostek organizacyjnych (Katedr, Instytutów), Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia, nauczycieli prowadzących poszczególne przedmioty, Koordynatorów Przedmiotu, Opiekuna Kierunkowego Praktyk, Przewodniczącego Samorządu Studenckiego oraz Działu Promocji Uczelni.

Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi ma charakter sformalizowany (sporządzane są protokoły ze spotkań zarówno w ramach spotkań Rady Wydziału, Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia, Zespołu Interesariuszy Zewnętrznych, Rady Społeczno-Gospodarczej). Na podstawie udostępnionej dokumentacji należy stwierdzić, że w działania dotyczące doskonalenia procesu kształcenia na kierunku *zarządzanie* w zasadzie dotychczas nie włączono skutecznie absolwentów wizytowanego kierunku.

Studenci poprzez organy samorządu studenckiego są reprezentowani na spotkaniach zespołu ds. jakości wizytowanego kierunku. Podczas tych spotkań studenci prezentują swoje postulaty i propozycje zmian. Wśród sugestii formułowanych przez studentów najczęściej występują te związane z uzupełnieniem zasobów bibliotecznych oraz poszerzeniem oferty zajęć prowadzonych z wykorzystaniem platformy e-learningowej. Studenci są jedynie w pewnym stopniu zainteresowani udziałem w doskonaleniu procesu kształcenia. Umiarkowane zaangażowanie tej grupy społeczności akademickiej wynika głównie z tego, że studenci niestacjonarni mają liczne obowiązki zawodowe i rodzinne i w związku z tym nie chcą angażować się w prace społeczne i życie akademickie.

Ponadto warto zwrócić uwagę, że Elbląska Uczelnia Humanistyczno-Ekonomiczna była w 2014 roku trzykrotnie wizytowana przez Polską Komisję Akredytacyjną (kierunki: *administracja, pielęgniarstwo i pedagogika*). Uczelnia uzyskała pozytywne oceny wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia.

Tabela nr 1 Ocena możliwości realizacji zakładanych efektów kształcenia.

Zakładane efekty kształcenia	Program i plan studiów	Kadra	Infrastruktura dydaktyczna/biblioteka	Działalność naukowa	Działalność między-narodowa	Organizacja kształcenia
------------------------------	------------------------	-------	---------------------------------------	---------------------	-----------------------------	-------------------------

wiedza	+	+	+		+	+
umiejętności	+	+	+		+	+
kompetencje społeczne	+	+	+		+	+

+ - pozwala na pełne osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

+/- - budzi zastrzeżenia- pozwala na częściowe osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

- - nie pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego - (ocena: w pełni)

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

8.1) EUH-E stworzyła prawidłowe ramy funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia, które generalnie odnoszą się do funkcjonowania całej Uczelni, ale zostały również uszczegółowione na poziomie Wydziału. Zapewnienie wysokiej jakości kształcenia stanowi priorytetowy cel ocenianej szkoły wyższej, zapisany jako cel strategiczny nr 1 w „Strategii rozwoju Elbląskiej Uczelni Humanistyczno-Ekonomicznej do roku 2020”. System zagwarantowania wysokiej jakości kształcenia na Wydziale Administracji i Nauk Społecznych obejmuje wszystkie istotne elementy, w szczególności: weryfikację programów kształcenia, ocenę nauczycieli akademickich, hospitację zajęć, ocenę warunków prowadzenia zajęć dydaktycznych. Wydział udostępnił podczas wizytacji szereg dokumentów potwierdzających nie tylko skonstruowanie, ale również praktyczne wdrożenie systemu potwierdzania jakości kształcenia.

Podczas wizytacji stwierdzono, że Wydział nie realizuje systematycznej weryfikacji zakładanych efektów kształcenia. Wnioski z tej oceny należy uwzględnić przy zakończeniu cyklu nauczania w celu doskonalenia programu kształcenia. ZO rekomenduje podjęcie odpowiednich działań w tym zakresie.

8.2) W procesie zapewniania jakości kształcenia i budowy kultury jakości uczestniczą interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni. W procesie zapewniania jakości i budowy kultury jakości uczestniczą studenci. Ich opinie mają wpływ na doskonalenie procesu kształcenia, lecz zaangażowanie studentów, jako beneficjentów doskonalenia procesu kształcenia, jest stosunkowo niewielkie. Również udział absolwentów jest marginalny, znacznie lepiej natomiast układa się współpraca z przedstawicielami praktyki gospodarczej, zrzeszonymi w Radzie Społeczno – Gospodarczej.

9. Podsumowanie

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

L.p.	Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
		Wyróżniająco (6)	W pełni (5)	Znacząco (4)	Częściowo (3)	Niedostatecznie (2)
1	Koncepcja rozwoju kierunku			X		
2	Cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji		X			

3	Program studiów		X			
4	Zasoby kadrowe		X			
5	Infrastruktura dydaktyczna		X			
6	Prowadzenie badań naukowych	Nie dotyczy				
7	System wsparcia studentów w procesie uczenia się		X			
8	Wewnętrzny system zapewnienia jakości		X			

Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku *zarządzanie* wyrasta z misji i założeń strategicznych EUH-E. Władze Uczelni i Wydziału Administracji i Nauk Społecznych stworzyły studentom warunki umożliwiające osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. W opracowaniu programu studiów uczestniczyli interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni. Do silnych stron Wydziału zaliczyć należy kadrę dysponującą bogatym doświadczeniem naukowo-dydaktycznym. Niewielka liczba studentów umożliwia bliski kontakt z prowadzącymi zajęcia a także daje większe szanse na monitorowanie efektów uczenia się i poświęcanie czasu studentom mającym kłopoty w studiowaniu. System wsparcia studentów w ich rozwoju funkcjonuje poprawnie. Infrastruktura dydaktyczna pozwala na osiąganie zakładanych efektów kształcenia. W EUH-E stworzono dobre fundamenty formalne pod budowę systemu zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia w oparciu o system KRK. Podejmowane są również działania mające na celu zapobieganie spadkowi liczby studentów. Ich dotychczasowa skuteczność jest jednak niewielka.

Zalecenia:

1. Władze Wydziału powinny opracować spójną strategię rozwoju Wydziału Administracji i Nauk Społecznych, która byłaby koherentna ze strategią rozwoju Elbląskiej Uczelni Humanistyczno-Ekonomicznej. Więcej uwagi należy w niej poświęcić czynnikom determinującym stabilność kształcenia na kierunku „*zarządzanie*”, innowacyjności kształcenia oraz możliwościom poprawy dotychczasowych wyników rekrutacyjnych.
2. Zasadne jest wprowadzenie systematycznej weryfikacji stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Wnioski z tych analiz i ocen powinny być wykorzystywane w celu optymalizacji: listy realizowanych efektów kształcenia (w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych), matrycy pokrycia przyjętych do realizacji efektów, konstrukcji programów nauczania, wykorzystywanych metod dydaktycznych, itp.
3. Uczelnia powinna systematycznie realizować badania opinii swoich absolwentów i pracodawców. EUH-E znajduje się dopiero w fazie inicjowania systemu monitorowania losów zawodowych absolwentów. Niezbędne jest podjęcie działań na rzecz podniesienia zwrotności ankiet i zapewnienia reprezentatywności wynikom badań.
4. Na wizytowanym kierunku *zarządzanie* (profil ogólnoakademicki, studia I stopnia) studenci nie odbywają praktyk zawodowych. W związku z nieodległą koniecznością przejścia na profil praktyczny kwestia organizacji trzymiesięcznych praktyk zawodowych powinna już obecnie stanowić przedmiot prac i analiz władz dziekańskich i rektorskich. Pozyskanie podmiotów zapewniających odpowiednie miejsca organizacji praktyk zawodowych jest trudnym wyzwaniem.

5. Wypracowanie lepszego systemu archiwizacji prac etapowych, potwierdzającego osiągnięcie deklarowanych efektów kształcenia. Prace powinny być przechowywane przez dany cykl kształcenia, odpowiednio opisane i umożliwiające sprawną ocenę stopnia osiągnięcia zakładanych przedmiotowych efektów kształcenia. System powinien zapewniać również możliwość weryfikacji tej części efektów kształcenia, które są osiągane z wykorzystaniem platformy e-learningowej.
6. Wprowadzenie procedur antyplagiatowych i objęcie nimi wszystkich prac dyplomowych.
7. Podjęcie skutecznych starań w celu przywrócenia Rocznikowi Naukowemu Elbląskiej Uczelni Humanistyczno-Ekonomicznej, Prawo. Administracja. Zarządzanie publiczne, 4 punktów w ramach oceny parametrycznej czasopism naukowych.
8. Podjęcie szerszych działań, głównie o charakterze informacyjnym, w celu zwiększenia umiędzynarodowienia kształcenia.

W odpowiedzi na raport z wizytacji Pan Rektor Elbląskiej Uczelni Humanistyczno-Ekonomicznej dr Zdzisław Dubiella, prof. EUH-E nadesłał w dniu 7 kwietnia 2015 roku pismo, w którym podziękował Zespołowi Oceniającemu PKA za cenne i konstruktywne uwagi. Równocześnie zapewnił, że władze Wydziału będą sukcesywnie doskonaliły proces zapewniania jakości kształcenia i organizacji studiów na ocenianym kierunku, uwzględniając pokontrolne zalecenia. Poinformował przy tym, że podjęto już wstępne prace nad opracowaniem odrębnej dla Wydziału Administracji i Nauk Społecznych strategii, uwzględniającej specyfikę kierunku oraz udział interesariuszy zewnętrznych w tworzeniu oferty kształcenia i opracowywaniu wspólnych projektów badawczych.